

C.P. VIRGEN POBRE
XALÓ

PLA DE CONVIVENCIA

ÍNDEX

1 PRÒLEG:

Anàlisi de la realitat socioeconòmica i cultural del Centre

2 OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA,

3 OBJECTIUS PER A LA PREVENCIÓ EN ELS DIFERENTS ÀMBITS.

3.1 En tots els àmbits.

3.2 En l'organització i planificació de l'activitat docent.

3.3 En l'àmbit de les tutories.

3.4 En l'àmbit de les activitats de recreació i extraescolars.

3.5 En l'àmbit dels serveis i programes complementaris (menjador, transport...).

3.6 En l'àmbit familiar.

4 CONDUCTES QUE DIFICULTEN LA CONVIVÈNCIA, MESURES PREVENTIVES, MESURES D'INTERVENCIÓ I APLICACIÓ AL RRI

4.1. Al Pati

NORMES DE COMPORTAMENT AL PATI

4.2. Al menjador

NORMES DE COMPORTAMENT AL MENJADOR

4.3. Durant la classe

NORMES DE COMPORTAMENT DURANT LA CLASSE

4.4. Entrades i eixides

NORMES DE COMPORTAMENT EN LES ENTRADES I EIXIDES

4.5. Activitats extraescolars

NORMES DE COMPORTAMENT EN LES ACT. EXTRAESCOLARS

5. TEMPORALITZACIÓ

6. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ AMB ALUMNES QUE PROVOQUEN ALTERACIONS A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

6.1 ACTUACIONS INICIALS. PROCEDIMENT

6.1.1 Comunicació de la situació

6.1.2 Informació prèvia.

6.1.3 Pronòstic inicial.

6.1.4 Proposta de mesures i/o actuacions immediates.

6.2 ASSESSORAMENT A LA FAMÍLIA.

6.2.1. Entrevista

6.3 MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE REPRESENTA ALTERACIONS CONDUCTUAL QUE DIFICULTEN GREUMENT LA CONVIVÈNCIA

6.3.1 ACCIONS:

Categoritzar:

Habilitats socials
Autocontrol de l'alumnat
Fitxes d'autoestima
Questionari d'intel·ligència emocional

6.3.2 INFORMACIÓ ADICIONAL D'INTERÉS: PERFIL PSICO-SOCIO-PEDAGÒGIC DE L'AGRESSOR I DE LA VÍCTIMA

Agressor
Víctima

6.3.3 ACTUACIONS

Part d'incidències
Part d'incidències
Informe de la directora del centre davant de situacions que afecten la convivència per acaçament o violència escolar
Informe sobre l'entorn escolar

7. ACTUACIONS DAVANT DE SITUACIONS DE POSSIBLE ACAÇAMENT ESCOLAR O BULLYNG.

7.1 ACTUACIONS IMMEDIATES DE CARÀCTER URGENT.

Coneixement de la situació. Comunicació inicial.
Assabentar l'equip directiu.
Valoració inicial. Primeres mesures.

7.2 ACTUACIONS POSTERIORES EN EL CAS QUE ES CONFIRME L'EXISTÈNCIA DE COMPORTAMENT D'INTIMIDACIÓ I ACAÇAMENT ENTRE ALUMNES.

Adopció de mesures de caràcter urgent.
Comunicacions a

7.3 PLA D'ACTUACIÓ.

Amb els afectats directament.
Actuacions amb l'alumnat.
Actuacions amb les famílies.
Actuacions amb els professors i professores.
Actuacions en el centre:
Actuacions amb entitats i organismes.

7.4 SEGUIMENT DEL PLA D'ACTUACIÓ.

8. PROCEDIMENT: ACTUACIONS POSTERIORES EN EL CAS QUE NO ES CONFIRME L'EXISTÈNCIA DE COMPORTAMENTS D'INTIMIDACIÓ I ACAÇAMENT ENTRE ALUMNES.

ANNEXOS: Nova normativa sobre convivència publicada en juliol de 2014 que substitueix els punts 6 i 7 del present Pla de Convivència

1 PRÒLEG

L'escola, junt amb la família, és la institució socialitzadora per excel·lència, i és la nostra responsabilitat que la riquesa educativa de les relacions que es bastixen en el seu interior no es malmeta amb actituds o conductes violentes que obstaculitzen el desenvolupament acadèmic, però sobretot personal, de l'alumnat. És molt important que l'escola i la família es posen d'acord en els valors a inculcar a l'alumnat. Volem fer del nostre centre un lloc essencialment segur, en què les relacions entre l'alumnat constituïsquen un valuós element més en el seu aprenentatge per a la vida en comú i democràtica. Un dels desafiaments més importants per als educadors del segle XXI és la prevenció de la violència a les aules. Els menors necessiten aprendre a ser socialment competents.

L'escola, per la seua innegable oportunitat per a la interacció social, es constituïx en un medi extraordinari per a facilitar en els menors un desenvolupament personal i social adequat. A través d'activitats que promoguen els valors socials com ara el respecte, la tolerància, la solidaritat etc., i que fomenten el desenvolupament de l'autocontrol, la consciència i l'empatia, l'escola pot promoure una actitud prosocial.

La competència social és una capacitat que engloba dimensions cognitives i afectives positives que es tradüixen en conductes socialment hàbils. La conducta prosocial és la característica més distintiva del mode de comportar-se dels subjectes socialment competents que seran autoexigents, autocrítics, responsables i competents davant noves situacions.

La conducta prosocial té una sèrie de conseqüències en les relacions interpersonals, entre estes:

- Preveu i tanmateix extingeix els conflictes i els actes violents.
- Promou la reciprocitat positiva i solidària en les relacions interpersonals.
- Incrementa l'autoestima de les persones o grups implicats.
- Augmenta la flexibilitat i evita el dogmatisme.
- Estimula les actituds i habilitats per a la comunicació.
- Desenvolupa l'empatia.
- Estimula la creativitat i la iniciativa.
- Reforça l'autocontrol.

Enfront d'esta conducta prosocial, *la conducta disocial*, al contrari, compren un ampli rang d'actes, com ara baralles, accions agressives, furts, vandalisme, piromania, absentisme escolar, fugides de casa o mentides reiterades. Totes estes conductes infringeixen regles i expectatives socials importants. Les conductes disocials poden ser de major o menor intensitat, i es presenten tant en els trastorns del comportament (hiperactivitat, trastorn disocial i trastorn negativista desafiador) com en les conductes delictives que suposen un trencament de la llei.

Anàlisi de la realitat sociocultural i econòmica de l'alumnat

BREU ANÀLISI DEL CONTEXT DEL CENTRE.

El col·legi "Virgen Pobre" es troba a la vil·la de Xaló, que està situada a la vall del mateix nom en la comarca de la Marina Alta (Alacant). El seu terme municipal té una extensió de 34'55 km².

El poble es troba a 180 - 225 m. sobre el nivell de la mar i el travessa el riu Gorgos, que en aquest tram rep el nom de riu Xaló i té una longitud de 55 Km.

Actualment viuen en Xaló uns 2.600 habitants que viuen principalment de l'activitat turística i dels cultius de secà, com són el raïm, els ametlers i les oliveres.

El col·legi, de titularitat i financiació pública consta de 10 unitats. Aquestes unitats estan distribuïdes en dos edificis: l'un al C/ Benissa, s/n, en el qual s'ubiquen tres aules d'educació infantil (una de 3 anys, una de 4 anysA i una altra de 4 anysB); i l'altre, situat a la Partida Benibrahim, s/n, que abasta l'Educació Primària i una aula d'E.I. de 5 anys. De tal forma que al Centre s'imparteix:

EI: completa. Abasta alumnes de 3, 4 i 5 anys.

EP: Completa. Abasta tots els nivells de Primària.

Per tal de descriure el col·legi es tindrà en compte les dues ubicacions abans esmentades i així direm que l'edifici del C/ Benissa disposa de 3 aules amb suficient espai i un pati amb una superfície molt escassa. A l'edifici de la Partida Benibrahim disposem de:

- 8 aules grans: 1r de Primària, 2n de Primària, 3r de PrimàriaA, 3r de PrimàriaB, 4t de Primària, 5é de Primària i 6é de Primària. E.I. 5 anys.
- 2 aules prefabricades, situades al pati de l'Escola, en les quals està l'aula de religió (desdoblaments) i l'altra s'utilitza com a aula d'usos múltiples (recolzament, tallers,...)
- 2 aules menudes: una de Pedagogia Terapèutica i l'altra de Logopèdia.
- Una sala de professors.
- 1 biblioteca que també s'utilitza com a aula de Compensatòria.
- Despatx de Direcció, Secretaria.
- 1 aula d'informàtica dotada amb 23 ordinadors.
- 1 aula de música i audiovisuals.
- Menjador i cuina.
- Pati amb pista múltiple d'esports.

El claustre està format per un total de 18 professors i professores, els quals s'impliquen en activitats de formació i innovació educativa. En el present curs hem dut endavant el projecte d'Educació Compensatòria sol·licitat el curs passat.

La ratio mitjana és de 17 alumnes per aula d'Educació Infantil i de 21 alumnes per aula d'Educació Primària. Els agrupaments es fan seguint l'edat cronològica i són alumnes de règim extern.

Pel que fa als alumnes amb necessitats educatives especials, el Centre compta amb els següents recursos: una mestra de Pedagogia Terapèutica, una professora d'Educació

Compensatòria, adscrita al Col·legi J. M. Paternina de Calp, que treballa la meitat del seu horari al nostre Centre, una logopeda (tots els dies pel matí o per la vesprada), i una psicòloga que acudeix al Centre tots els dilluns i dimecres pel matí i pertany al SPE de la Marina Alta.

S'ofereix escollir entre Religió o Activitats Alternatives, tal i com estableix la normativa corresponent.

El Pla d'Ensenyament Bilingüe del centre és el següent:

CICLE	ÀREES EN VALENCIÀ	ÀREES EN CASTELLÀ
ED. INFANTIL	Totes. Començarà la lectoescriptura en P5.	Castellà
PRIMER CICLE D'ED. PRIMÀRIA	Totes	Castellà. Lectoescriptura en 1r.
SEGON CICLE D'ED. PRIMÀRIA	Valencià Coneixement del Medi Matemàtiques Ed. Artística	Ed. Física Anglès Castellà Religió - Activ. Alternat.
TERCER CICLE D'ED. PRIMÀRIA	Igual que al 2n cicle	Igual que al 2n cicle

DADES DE MATRÍCULA DEL CENTRE (ACTUALITZADES EL 26 D'ABRIL DE 2007)

La matrícula actual del Centre és de 210 i una de les característiques principals d'aquest Centre és la matriculació d'alumnes al llarg del curs; sent l'última incorporació la matriculació d'una alumna el 18 d'abril.

Tenim alumnes de 15 nacionalitats diferents, que representen un 42% aproximadament de l'alumnat del Centre; i 58 alumnes amb necessitats educatives especials de Compensació Educativa.

Aquest és una gran handicap a l'hora d'atendre'ls per part del tutor/a dins del grup-classe, i esdevé una feina complicada la preparació de material adaptat al nivell i a les característiques d'aquest alumnat en totes les àrees. El nombre d'alumnes amb necessitats de Compensació Educativa per classe també és bastant important: cada classe té almenys 4 alumnes amb aquestes característiques i hi ha classes amb més de 10 alumnes que necessitarien una atenció especial.

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOCULTURAL I ECONÒMICA DE L'ALUMNAT

A continuació realitzarem una descripció de les necessitats que mostren els nostres alumnes, partint d'un anàlisi de la realitat sociocultural del Centre.

*Necessitats de Caràcter Social i Familiar, estes necessitats les presenten els xiquets i xiquetes del nostre Centre que han abandonat el seu país, presentat dificultats per a integrar-se en una nova forma de vida, en un nou model de relació social. No només són dificultats a nivell social, sinó també a nivell familiar, ja que hem comprovat que la major part d'estos xiquets procedixen de famílies desestructurades, bé per separació dels pares, o bé perquè només han vingut amb alguns membres de la seua família mentre la resta s'ha hagut de quedar en el seu país natal.

*Necessitats de Caràcter Econòmic, hi ha xiquets /s'en el nostre Centre que patixen dins del seu si familiar de grans problemes econòmics.

*Necessitats Educatives, a l'hora de parlar d'elles, hem de parlar per un costat de l'alumnat immigrant que presenta les necessitats següents:

- Necessitats de caràcter lingüístic, mostrant dificultats per a adquirir la competència lingüística de les dos llengües que hi ha en la nostra comunitat.
- Necessitats de Tipus Cultural, amb dificultats per a integrar-se en la cultura i costums de la nostra Comunitat i país.
- Dificultats per a adquirir els objectius i continguts proposats pel currículum de la nostra Comunitat. Dificultats que es veuen incrementades pel gran absentisme escolar que hi ha en algun d'estos xiquet /es, que els impedeix adquirir hàbits, conceptes i actituds per a la seua vida diària.

La necessitat de comptar en el nostre Centre de suport humà i material ve justificada pels aspectes següents:

- L'increment constant, com ha quedat demostrat en els gràfics anteriorment exposats, d'alumnat immigrant que està arribant a Xaló, i per descomptat al nostre Col·legi, el qual implica unes necessitats de compensació perquè tal alumnat pugua accedir al currículum de la Comunitat Valenciana.
- No només la incorporació d'alumnat immigrant, porta com a conseqüència la necessitat de compensació, sinó també i com hem descrit anteriorment cas per cas, el nombre elevat de xiquets amb problemes de caràcter cultural, social i econòmic.
- No hem d'oblidar també l'alumnat que necessita compensació educativa per les dificultats familiars, amb una família desestructurada, bé per separació, bé per que només han pogut arribar del seu país amb un dels seus progenitors, etc.
- I per descomptat els casos d'alumnes que presenten necessitats educatives especials, per trastorns en el llenguatge, per trastorns en l'aprenentatge, etc.

2 OBJECTIUS DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

- *Desenvolupar una cultura democràtica basada en el respecte i la justícia dins l'àmbit escolar com a espai d'adquisició d'aprenentatges i de socialització.*
- *Transmetre actituds, valors i models de convivència.*
- *Desenvolupar una cultura de pau basada en els drets humans i en els valors de respecte, tolerància, democràcia i igualtat.*
- *Crear espais educatius ordenats, disciplinats i segurs per a un aprenentatge obert, creatiu i responsable.*
- *Impulsar l'adquisició d'una adequada competència social que permeta entendre el conflicte com un fet consubstancial a la interacció personal i del grup, necessari per tant per al desenvolupament personal i social.*
- *Proporcionar habilitats i estratègies per a solucionar adequadament els conflictes a través del desenvolupament de la competència social.*
- *Adquirir hàbits d'autocontrol en qualsevol moment i circumstància.*
- *Educar per a una sensibilitat activa enfront del dolor, el patiment i la injustícia (educar per a la compassió).*
- *Recuperar el valor educatiu del perdó des d'una pedagogia de la llibertat i de l'assertivitat on les persones reconeguem que no sempre actuem correctament, que no sempre encertem, que moltes vegades ens equivoquem.*
- *Rebuig de la violència com a forma de resolució del conflicte.*
- *Prevenir entre l'alumnat conductes intimidatòries o de maltractament, afavorint actituds contràries a qualsevol tipus d'intimidació o de violència.*

3 OBJECTIUS I CONTINGUTS PER A LA PREVENCIÓ EN ELS DIFERENTS ÀMBITS.

3.1 EN TOTS ELS ÀMBITS

CONTINGUTS ACTITUDINALS

- Respecte de les normes.
- Respecte mutu de tots els membres de la comunitat educativa.
- Respecte de les coses de les companyes i companys.
- Valor del diàleg: saber escoltar.
- Saber mantindre unes normes bàsiques de comportament en la classe i fora de la classe.
- Col·laboració de tots i totes en l'ordre general i la neteja.
- Control de les entrades i sortides.
- Cura en els treballs escolars, en la higiene i en la seua indumentària.
- Saber estar en les distintes situacions que es donen al centre, segons moments i circumstàncies.

3.2 EN L'ORGANITZACIÓ I PLANIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT DOCENT

OBJECTIUS

- Organitzar les activitats del centre perquè es desenvolupen en un clima de respecte, tolerància, participació i llibertat, per tal de fomentar en l'alumnat els valors propis d'una societat democràtica.
- Planificar les activitats escolars de manera que:
  1. Es promoga la integració dels grups minoritaris i/o en situació de risc.
  2. Es previnga la violència de gènere promovent una educació no sexista.
  3. Es cree una consciència social i actitud crítica davant de la violència presentada pels mitjans de comunicació.
  4. S'eduque en valors, drets i deures.
  5. Es treballa en el desenvolupament de les capacitats emocionals
- Aplicar el PEC que recull les respostes educatives i les modalitats organitzatives per ajudar a tot l'alumnat a aconseguir els objectius d'etapa. També es dissenyen mesures encaminades a millorar la qualitat de l'ensenyança a l'alumnat amb n.e.e.

3.3 EN L'ÀMBIT DE LES TUTORIES

OBJECTIUS

- Prevenir i fomentar la convivència.
- Detectar qualsevol incident que afecte la convivència i posar els mitjans per corregir-lo.
- Informar a les famílies, a la primera reunió, de l'existència d'aquest Pla, del RRI, de la PGA i de les principals actuacions
- Treballar la reflexió per a solucionar els problemes de convivència.
-

INFORMACIÓ ÚTIL PER A LA DETECCIÓ DE MALTRACTES

Pel tutor/a, a través de la informació obtinguda en les sessions de tutoria i en l'observació directa dels alumnes que puguen trobar-se en situació de possible maltractament.

Indicadors:

- Es mostra inquiet i nerviós.
- Es mostra deprimat/da, trist, melancòlic.
- Comportaments no habituals.
- Passa molt de temps sol o sempre amb el mateix amic o amiga.
- Comença a faltar a classe.
- Absències injustificades a classe.
- Ix sol de la classe freqüentment.
- Ix l'últim/a o primer/a de la classe sovint.
- Es relaciona poc o gens amb els companys de classe.
- Evita trobades amb companys: busca l'abric del professor en eixir de classe
- Arriba habitualment tard a classe.
- Deixa de relacionar-se amb el seu grup habitual d'amics al centre.
- Empitjora el seu rendiment acadèmic sense motiu aparent.
- Se'l margina quan hi ha treballs en grup.
- No participa d'activitats extraescolars.
- Té poques relacions amb altres alumnes en els corredors, el pati, etc.
- Inquirir si passa molt de temps a casa i evita eixir al carrer.

- *Entra de l'esplai amb colps o blaüres.*
- *Les agressions físiques són infringides en major grau per xics. Les xiques recorren generalment al maltractament de tipus social.*
- *Esbroncs repetits a classe contra determinats alumnes (especialment vulnerables són aquells alumnes diferents per la seua forma de ser, aspecte físic, nacionalitat, ètnia, etc.).*
- *Pintades a les parets i serveis: quins són els noms més habituals.*
- *Evidències físiques de violència: colps, blaüres...*

Prestarem especial atenció a possibles indicis com ara:

- *Quan un xic/a increpa un company/a, es burla del seu aspecte, li posa malnoms i s'excusa dient que és un joc o en la debilitat de l'altre.*
- *Quan els xics/xiques més forts usen altres companys/es per a afirmar-se davant de la classe.*
- *Observar com són les seues relacions i el tracte fora de l'aula, en llocs menys freqüentats per adults: patis, vestuaris, racons corredors, entre classes, en activitats extraescolars...*
- *És important que no sols ens fixem en aquells alumnes més "sorollosos". A vegades, darrere d'un alumne silenciós i amb una conducta exemplar amaguen un xiquet que patix.*
- *Prestar atenció, sense alarmisme, als xiquets dèbils, tímids, insegurs, ansiosos, amb pocs amics i dificultats per a fer-los; a la qual cosa sumem diferències ètniques, socials, físiques (dificultats en la parla, color pell/pèl, ulleres).*

Hem de tindre en compte que hi ha tipus de maltractament tan feridor com el físic però que ocorren de manera més vetlada i inadvertida. Parlem de vexacions socials i verbals que provoquen un desgast psicològic molt greu en les víctimes

CORRECCIÓ

Com a principis generals, és essencial intervindre seguint els punts de l'apartat 8.

SEGUIMENT

Es comprovarà que les mesures preses han donat resultat de la següent manera:

- *Parlant amb freqüència amb l'alumnat implicat (agressors i agredits)*
- *Parlant amb les seues famílies.*
- *Parlant amb altres alumnes.*
- *Observant les conductes, en totes les dependències del centre, tant per part del tutor/a com per la resta del personal del centre.*

A la víctima:

- *Hem de fer-li saber que esta situació no ha d'ocultar-se i que qualsevol problema que tinga pot solucionar-se si compta amb l'ajuda de la gent que el rodeja i l'estima. Cal recordar-li el seu dret a ser feliç i que la seua família i amics els ajudaran a aconseguir-ho.*
- *Invitar-lo que parle amb els seus professors, amb el seu tutor o amb la direcció del centre.*
- *Buscar la persona que li oferisca major confiança i possibilitats de confidencialitat. · El més complicat és trencar el silenci: intentarem fer que se senta segur, valorat, escoltat, ajudar-lo a veure el problema abordant-lo en totes les seues dimensions i complexitat. Fer-li veure la necessitat d'afrontar la situació, tenint cura de no forçar situacions d'enfrontament que li generen major ansietat. · Eliminar els sentiments de culpabilitat: cal intentar que se senta més segur de si mateix, valorar-lo, augmentar la seua autoestima.*

Als testimonis:

- *Hem de recordar-los que en un cas així la delació no és cap traïció ni res de deshonorós. Es tracta d'ajudar una víctima, la situació de la qual ens incomoda i genera un clima d'amenaça i malestar.*
- *Hem de donar-los l'oportunitat que expressen com se sent davant d'eixes situacions i explique la seua reacció.*
- *Hem d'ajudar-los a valorar-se positivament i a oposar-se a situacions que rebutgen i danyen la dignitat d'altres persones.*
- *Hem d'advertir-los que no erradicar estes dinàmiques d'intimidació potser els convertirà en la següent víctima i patiran sobre la seua mateixa persona allò que fins ara observaven amb passivitat i distància.*

- *Els demanarem que es posen en el lloc de la víctima.*

3.4 EN L'ÀMBIT DE LES ACTIVITATS EXTRAESCOLARS.

OBJECTIUS

- Aconseguir que les activitats extraescolars es desenrotllen amb harmonia i sense cap problema.
- Participar de les activitats que l'escola organitze amb esperit col·laborador.
- Estar atents a les indicacions del professorat.
- Respectar tant els llocs visitats com les seues gents.
- Respectar les normes en l'autobús o altre tipus de transport: a les pujades i baixades i durant l'itinerari.
- Respondre educadament a les persones desconegudes si ens pregunten.
- No molestar els vianants, ni els passatgers amb qui es coincidezca en els transports públics.

3.5 EN L'ÀMBIT DELS SERVEIS COMPLEMENTARIS DE MENJADOR.

OBJECTIUS

- Aconseguir que durant el temps diari de transport i menjador transcórrega amb un clima d'harmonia.
- Aconseguir que l'alumnat usuari es senta segur i satisfet del servei.

3.6 EN L'ÀMBIT FAMILIAR

OBJECTIUS

- Recolzar l'escola en la seua tasca educativa per la qual cosa hauran de cooperar amb els mestres i les mestres.
- Acudir a les entrevistes.
- Entrevistar-se almenys una vegada al trimestre amb el professorat-tutor-a per tal de ser informats convenientment sobre la conducta i aprofitament acadèmic de ls seus fills/filles.
- Tenir cura que els seus fills i filles compleixen amb l'obligació d'assistència, puntualitat i treball personal.
- Controlar els deures i l'agenda sovint.
- Descobrir si el seu fill és víctima de maltractament.
- Saber com actuar davant una situació de convivència que afecte el seu fill o filla.
- Acompanyar els fills i filles en el seu procés de creixement.

Relació Família-Escola

La convivència és una característica pròpia de les persones. És per això que la primera dimensió que abordem per a l'objectiu comú de conuiu i treballar junts és la personal. El concepte de persona està relacionat amb els espais individuals propis i alhora inclou aquells que configuren la seua dimensió social. Personal no vol dir que plantegem espais aïllats. Ningú és una illa.

L'entorn familiar apareix com a fonamental en l'educació per a la convivència pel seu paper rellevant en la formació personal. Per tant, insistim en el treball de la relació entre família i escola. I ho és des de la perspectiva més personal, perquè és en l'entorn familiar on es fixen inicialment els primers hàbits de convivència d'una manera vicària, és a dir, a partir dels models que s'observen i es viuen, i així s'interioritzen en forma d'una base i un aprenentatge emocional que influirà, i molt, en el desenvolupament com a persona social. L'educació de les emocions en els primers anys de la nostra vida condiona en un alt grau les relacions socials que els infants desenvoluparan a l'escola.

Per tant, el ja conegut símil de la motxilla que porta l'alumnat ens indica fins a quin punt és necessari un treball educatiu conjunt, coresponsable, entre la família i l'escola. A la motxilla l'alumnat hi porta les seves capacitats, però també els hàbits emocionals i racionals que ha après dels models familiars i del seu entorn proper. Primerament, la manera de veure's a si mateix davant dels altres. Les atribucions, és a dir, allò que pensa sobre ell mateix, li atorguen la possibilitat de creure en les capacitats pròpies i augmenta, si són positives, també les seves expectatives.

Però, continuant amb el símil, és tan important la motxilla com el mapa que hi portem i que ens orienta. Sobre el mapa marquem la direcció, les expectatives, el full de ruta imprescindible per a qualsevol que faci camí. Per a la convivència cal tenir en compte aquests aspectes i cal treballar-los adequadament.

Hi ha notables experiències afavoridores d'aquesta relació entre família i escola, com són les escoles de pares, l'increment de les relacions entre tutors i famílies o la participació dels pares en algunes activitats dels centres, les quals tractarem en els apartats organitzatius i d'entorn escolar. Per ajustar les expectatives de convivència de tots i totes, cal, amb el suport de tothom, mantenir, aprofundir, millorar i reforçar les experiències de treball conjunt perquè són essencials.

Juntament amb aquests aspectes positius, constatem també amenaces. La sobreprotecció dels infants i els joves en l'entorn familiar, i a vegades social, deixa els infants i els adolescents sense hàbits emocionals i personals adequats per relacionar-se d'acord amb el seu desenvolupament. El desconcert de l'educació és una part del desconcert social per constatar clarament els límits en alguns comportaments o desigs personals que ens imposa la realitat de la convivència amb els altres. L'individualisme, en plantejar exclusivament les necessitats pròpies sense tenir en compte les dels altres, en buscar la solució individual sense cap visió social, és desgraciadament un comportament massa habitual. Els estereotips socials, formats a partir de l'observació dels comportaments i pensaments de l'entorn més immediat, prenen cos i presència justament en el moment que l'alumnat entra en relació amb els altres. Aquests estereotips són alguns dels elements o causes que creen la marginació a través de comportaments d'exclusió o de selecció que tenen conseqüències tan greus com els comportaments xenòfobs, sexistes, classistes... És preocupant també la tendència a la judicialització excessiva dels conflictes de relació, en comptes de buscar a primera instància la solució a través d'acords dins el centre educatiu.

Pel que fa a la convivència, la motxilla i les expectatives, el full de ruta, no només els porta l'alumnat, també els porta la institució mateixa, el centre educatiu, i cada un dels pares i mares i el professorat. És per això que la millora de la convivència escolar, la construcció d'un espai en què puguem conèixer i treballar junts, necessita sens dubte la implicació personal de tots i totes, i no solament de l'alumnat. Les escoles són institucions que també han d'aprendre.

Per tant, són cabdals en el treball personal el coneixement i el reconeixement de la diferència. Nosaltres ens relacionem, convivim i treballem des d'allò que som ara i aquí, un conjunt d'aptituds i desenvolupaments cognitius, emocionals i de comportaments. Conèixer implica un marc de comprensió; reconèixer indueix a una acceptació i implicació emocional que es manifesta en unes accions concretes, en comportaments. Aprendre a conèixer i treballar junts es fa des de tots aquests vessants d'una manera

integrada. Al centre educatiu no només s'aprèn a viure, es viu. L'escola és vida i la millor manera d'aprendre és fer de les nostres escoles llocs on realment es convisqui. I quan diem aprendre a conviure volem dir aprendre a educar-se emocionalment, per tant, a motivar-se, a implicar-se, a esforçar-se, a canviar...

Des del punt de vista personal, la convivència implica una bona comunicació intrapersonal i interpersonal. Molt sovint experimentem la riquesa personal que ens aporta una bona comunicació, que ens fa sentir units amb els altres. La convivència és diàleg honest i sincer amb un mateix i amb els altres. I això no s'aconsegueix només amb bona voluntat; cal afegir-hi esforç i aprenentatge.

També detectem les conseqüències negatives que comporta una mala comunicació. Hi ha un nombre important de problemes que tenen les seves arrels en una mala comunicació: malentesos, generalitzacions, estereotips socials que marginen, tocar punts febles, dificultats d'expressió, espais desfavoridors. És tot un repte social i educatiu fer possible una comunicació de qualitat. La competència emocional bàsica a desenvolupar és l'empatia, és a dir posar-se en el lloc de l'altre. I no és quelcom nou, ja que en la nostra cultura és prou conegut allò de "no vulguis per als altres allò que no vols per a tu mateix".

Els canvis són naturals a les persones i a les societats. Ambdues s'adapten als canvis i milloren quan hi donen respostes efectives. L'evolució va lligada a aquesta adaptació que millora la capacitat de l'organització per respondre als canvis que han aparegut. En els centres, la complexitat de les relacions ha augmentat. Això provoca que les formes de convivència que normalment hi funcionaven ara es demostrin insuficients.

La creixent heterogeneïtat de les famílies, cadascuna amb la seva motxilla cultural i social, comporta la necessitat de millorar les eines que tenim per a la convivència en els centres. Per exemple, l'arribada entre nosaltres de persones immigrades d'altres geografies, amb altres llengües, amb altres cultures socials i religioses, ha augmentat l'heterogeneïtat i, per tant, no podem resoldre aquesta situació amb eficàcia sense unes eines més potents. Els nousvinguts han de ser benvinguts. I per a nosaltres, com a persones (l'alumnat, el professorat, els pares i les mares i els agents educatius) i com a institucions educatives, això ens planteja nous reptes i desafiaments. És una oportunitat de millora i de crear nous espais per a una relació i una convivència positives.

Ni de bon tros l'heterogeneïtat és un tret exclusiu de la immigració. L'heterogeneïtat no és una qualitat personal sinó d'agrupament. Tu, jo i els altres no som heterogenis respecte a cadascun de nosaltres. En el grup hi ha heterogeneïtat, i la diversitat és una característica pròpia de totes les comunitats socials. No són possibles una bona educació i una bona convivència sense oferir un espai educatiu a cada alumne perquè es pugui desenvolupar. Cal enfocar la tasca sobre la base, no de les persones diverses, sinó de la diversitat en el col·lectiu. Donar resposta grupal a aquesta diversitat no hauria d'implicar destruir les diferències, sinó fer-les integrables. Per tant, ens definim a favor de grups socials que acullin a tothom.

I cal remarcar que no ho definim com una actuació passiva. Tots sabem que aprendre implica activitat i, per tant, volem dir que tot xiquet i xiqueta ha de trobar el seu lloc en la convivència. Tots ens hem de sentir acollits i alhora tots som responsables de ser acollidors. La convivència es crea cada dia en els actes, les paraules, els pensaments i les emocions de cadascú. La convivència no és solament un resultat; és sobretot una construcció, un procés. Aprenem a conviure convivint.

La família és el primer i més important àmbit educatiu de la persona, sobretot en allò que fa referència a la creació d'hàbits de convivència.

La relació entre la família i l'escola, si més no per unificar criteris i compartir estratègies d'actuació, és

fonamental; el diàleg i la confiança mútua resulten un model a seguir en el tracte amb els companys i, a la vegada, constitueixen una bona oportunitat per al coneixement de l'alumne i facilitar tant la prevenció com la reparació en el cas dels possibles problemes de convivència. La relació entre la família i l'escola està motivada, amb gran freqüència, per situacions conflictives. Família i professorat actuen sovint com a contrincants i no com a cooperants davant l'educació dels fills/alumnes. Cal que la relació de la família amb el centre educatiu sigui més estable i vinculada a la vida diària de l'alumne al centre.

En la relació família-escola, quan només es fa seguint la llei i no com a producte d'una necessitat definida pel centre, s'han detectat sovint reaccions defensives per part de cada estament i s'ha generat desconfiança mútua. La pràctica institucional ha funcionat irregularment i amb moltes dificultats. La institucionalització era necessària, però ha estat tèbia i poc exigent. La veu dels pares i de les mares a l'ensenyament no sempre és prou escoltada; les seves realitats i disponibilitats d'intervenció sembla que no aprofiten les oportunitats i els instruments de participació que la legalitat vigent els facilita.

Caldrà que el professorat treballi per implicar més els pares i mares en els temes educatius comuns, i no només limitar les relacions a les entrevistes per parlar dels fills en particular. La implicació de les famílies s'ha de treballar al centre i des del centre per efectuar una reflexió col·lectiva conjunta. Val la pena aprofundir en la tasca de les escoles de pares i mares en aquest àmbit. En qualsevol cas, la relació entre la família i el centre educatiu hauria d'anar més enllà del que estableix la normativa derivada de l'Administració.

Les expectatives de les famílies d'hui són molt altes i quan els fills no hi responen se senten frustrats. S'ha de facilitar el diàleg per trobar la sintonia entre les expectatives de les famílies i la resposta de l'escola i a l'escola; i, en cas de desacord, evitar que la convivència se'n ressenteixi.

Actuacions en l'àmbit familiar.

L'escola i les famílies han de treballar conjuntament en la socialització i l'educació de l'alumnat.

A tal fi, el centre haurà de promoure la comunicació entre les parts. Aquesta comunicació ha de contemplar els aspectes següents:

- El centre ha de facilitar a les famílies tota la informació necessària perquè aquestes coneguen l'escola i el treball que es du a cap amb el seu fill.
- L'escola ha de procurar la participació dels pares en assemblees, reunions de tutoria i d'orientació.
- El tutor ha de procurar mantenir una relació regular amb els pares, tant a través d'encontres al centre, com a través del telèfon, l'agenda de l'alumne o la correspondència. Mantindrà a la família informada sobre l'assistència a classe del fill i altres incidències.
- El centre haurà d'implicar a les famílies en la prevenció i en la resolució de conflictes en què puga veure's implicat el fill.
- El centre col·laborarà amb l'AMPA en l'organització d'activitats d'orientació per a pares i coordinarà amb ella les activitats proposades per organismes i entitats externs.

Objectiu. Promoure la implicació de les famílies en la vida del centre.

Actituds. La participació, la cooperació, la coresponsabilitat.

Temporalització. Tot el curs.

Seguiment i avaluació. Equip Directiu, Consell Escolar, AMPA. En les reunions del Consell Escolar, en les reunions mensuals de la Directiva de l'AMPA, en les assemblees de pares.

MECANISMES I PROCEDIMENTS DE LES ACTUACIONS ÚTILS PER A LES FAMÍLIES.

1. DETECCIÓ

Per saber que un xic/a està sent assetjat en el centre escolar els pares han d'estar atents als següents indicadors del fill:

- *Presenta canvis temperamentals d'humor*
- *Es mostra trist i deprimet.*
- *Somatitzacions (al matí no es troba bé, té vòmits, mal de cap, mal de panxa...), a l'escola diu que no es troba bé i demana que el vinguin a buscar...)*
- *Canvis de caràcter (està irritable, s'aïlla, es mostra introvertit, més esquerp, angoixat o deprimet, comença a quequejar, perd la confiança en ell mateix...)*
- *Alteracions en la gana (perd la gana, o bé torna a casa amb gana perquè li han pres l'esmorzar o altra cosa)*
- *Alteracions en el son (crida per la nit, té malsons...)*
- *Torna a casa regularment amb la roba o el material esparracat. Té blaiures o ferides inexplicables...*
- *Comença a amenaçar o agredir altres nens o germans més petits.*
- *Refusa dir per què se sent malament i insisteix en que no li passa res.*
- *Dóna excuses estranyes per justificar tot l'anterior.*
- *En casos greus pot arribar a tenir ideacions o a fer intents de suïcidi.*
- *Passa moltes hores a soles i no freqüenta els seus amics.*
- *S'aïlla de la realitat.*
- *Presenta poques o nul·les relacions amb companys/es de la seua classe i/o centre.*
- *Abandona bruscament activitats que abans realitzava amb el grup d'amics.*
- *Canvis en l'actitud envers les feines escolars (baixa el rendiment acadèmic, etc.)*
- *Parla poc o gens de les seues activitats en el centre escolar i/o evita qualsevol pregunta respecte d'això.*
- *Comenta que se li perden sovint els utensilis escolars, o els diners.*
- *Canvis d'hàbits (no vol anar a escola, vol que l'acompanyin o canvia la ruta habitual, no vol anar amb el transport escolar, no vol sortir amb els amics...)*
- *Ix de casa amb el temps just per a arribar al centre escolar sense haver d'interactuar fora de la classe.*
- *Defuig trobar-se al carrer amb determinades persones del seu entorn escolar.*
- *Es queixa moltes vegades de ser objecte d'insults, burles o agressions al centre escolar.*

Com reconèixer que el teu fill es comporta de manera violenta al centre escolar?

- *Es mostra rebel i no complix les normes familiars, socials, etc.*
- *Sempre vol tindre l'última paraula.*
- *És prepotent de manera contínua amb els seus germans/es, cosins o cercle més pròxim.*
- *És dominant en les relacions amb els seus amics.*
- *No es posa al lloc d'altres persones quan se li demana reflexionar sobre la seua conducta.*
- *Mai o poques vegades accepta que és responsable dels seus actes i demana disculpes.*
- *Gaudeix mofant-se i humiliant els seus amics cada vegada que té oportunitat.*
- *Parla de manera despectiva d'algun company o companya de la seua classe.*
- *Està integrat en una colla conflictiva.*

CORRECCIÓ

Els pares han de:

- *Parlar clarament amb el fill/a sobre les actituds que observa.*

- *Plantejar-li clarament el tema.*
- *Abordar el problema amb serenitat i tranquil·litat.*
- *Fer-li veure que és una situació transitòria.*
- *Fer-li sentir suport i seguretat.*
- *Brindar-li situacions en què puga considerar alternatives de solució.*
- *Propiciar activitats en què el fill/a puga relacionar-se amb altres xics/es de la seua edat.*
- *Plantejar tranquil·lament la situació al centre escolar a la recerca de suport i no de culpables.*
- *Buscar solucions de manera conjunta amb el centre escolar.*
- *Qualsevol pas que es done (reunions amb tutor, direcció...) ha d'acordar-se amb la víctima.*
- *Evitaran buscar culpables, especialment la víctima.*
- *Pose's en contacte amb el tutor del xiquet, orientador escolar o director del centre per a alertar-los sobre l'incident i sol·licite la seua cooperació.*
- *Escolte el xiquet i no l'interrompa fins que haja acabat.*
- *No estímul el xiquet perquè siga agressiu o prenga venjança.*
- *Discutisca alternatives assertives per a respondre als assetjadors i practique respostes amb el xiquet.*
- *Mantinga un llibre de registres descrivint els incidents d'assetjament o intimidació, quan ocorren, qui va participar-hi i què es va dir i va fer. Això pot enfortir el cas d'un pare quan es posa en contacte amb el director o mestres de l'escola*

Què fer si us assabenteu que el vostre fill o filla és un agressor/a escolar? Manteniu la calma. És una situació transitòria que es pot solucionar. Però actueu ràpid amb el vostre fill o filla:

- *No espereu que parle sobre la seua situació. Abordeu la situació amb preguntes clares i directes sobre la vostra sospita.*
- *Si heu sigut informats pel centre escolar d'una agressió per part del vostre fill o filla parleu amb ell o ella, inviteu-lo a posar-se en el lloc de la víctima.*
- *Parlar directament amb ell sobre el que està passant, informar-lo clarament que el seu comportament ha de cessar i reparar els danys. Rebuig ferm, sense amenaces.*
- *Feu-li saber que est tipus de conducta tindrà una sanció immediata per la vostra part.*
- *Apliqueu la sanció de manera immediata.*
- *Si no us sentiu amb l'autoritat suficient per a abordar est problema amb el vostre fill o filla, heu de buscar ajuda d'una persona que puga tractar-lo amb ell o ella.*
- *Busqueu ajuda dels professionals que siguen necessaris per a ajudar-lo.*

Amb el centre escolar

- *Plantegeu amb serenitat la situació a la recerca de suport, ajuda, orientació i consell.*
- *Busqueu solucions de manera conjunta.*
- *Freqüenteu contínuament el centre escolar fins que cesse el comportament violent del vostre fill/a.*
- *Pacteu normes que es complisquen tant al centre escolar com a casa.*
- *Recolzeu les decisions preses pel centre escolar, no les discutiu davant del vostre fill o filla. Si no hi esteu d'acord, parleu-ne en privat amb les persones encarregades.*
- *Si el maltractament al seu company/a ha ocorregut en grup, demaneu-li que trenque els vincles amb eixos companys/es, i tracteu d'oferir-li altres vies d'integració social fora d'eixos grups.*

Important:

- *Recorde que els comportaments violents no desapareixen d'un dia per a un altre.*

La millor forma d'educar un fill o filla agressor/a (escolar) és:

- *Establir normes clares a casa i supervisar que es complisquen.*
- *Oferir models de conducta pacífica i ensenyar a mantindre la calma davant de situacions estressants*
- *A vegades, convé acudir a teràpia conjunta per a afavorir la resolució pacífica dels conflictes.*
- *Parlar directament amb ell sobre el que està passant, informar-lo clarament que el seu comportament ha de cessar i reparar els danys. Rebuig ferm, sense amenaces.*
- *Contactar amb el centre educatiu per a conèixer detalls sobre la seua actitud amb altres companys.*

- *Indagar sobre la seua pertinença a grups violents que actuen amb impunitat.*
- *Aclarir-li que els passos fets són pel seu bé i fruit de la nostra preocupació.*
- *Oferir-li ajuda per a canviar la seua situació social: fer-li veure que eixes conductes són danyoses també per a si mateix i que ens preocupen inclòs més que el seu rendiment acadèmic.*

COSES QUE PODEU FER ELS PARES:

- *Donar models positius: Mantenir unes bones relacions familiars. Resoldre amigablement els vostres conflictes. No acceptar la violència.*
- *Parlar cada dia amb el vostre fill: Escoltar les seves opinions. Ajudar-lo a trobar solucions als seus problemes. No permetre que provoqe els altres. Ajudar-lo a aprendre a reflexionar. Tenir present que la primera defensa contra la intimidació és l'autoconfiança.*
- *Educar-lo en uns valors de respecte i tolerància: Vetlar pel seu creixement emocional i ajudar-lo a sintonitzar amb els sentiments de les altres persones.*
- *Definir unes normes clares i consistents: Explicar clarament què està permès i què no ho està, donant els arguments que calga. Aplicar les normes de manera consistent.*
- *Donar-li oportunitats de construir amistats: Preguntar-li com el tracten els seus amics i companys de classe. Interessar-se per conèixer-los, convidar-los a casa.*
- *Controlar els programes de TV: Molts programes de TV i videojocs reforcen la idea que l'agressió és l'única manera de resoldre els conflictes. No es tracta de prohibir-ho, però sí de ser crític, comentar-ne la influència i oferir alternatives.*
- *Engrescar-lo en alguna afició: Implicar-lo en activitats que desenvolupen habilitats valorades pels nens de la seva edat. Facilitar-li materials i oportunitats per fer activitats en grup. Tingueu en compte que la intimidació sovint s'esdevé quan els nens estan junts i no tenen res per fer.*
- *Parlar amb ell sobre com afrontar els problemes: Ajudar-lo a tenir respostes adequades en el cas que siga molestat i/o intimidat. No l'animeu a tornar-s'hi. Tornar-s'hi és la pitjor defensa i dona a l'agressor més motius per reprendre els seus atacs.*
- *Implicar-se en la seva educació escolar: Mantenir contactes regulars amb l'escola. Recolzar l'escola i els mestres. Si teniu dubtes és bo parlar-los amb els mestres, però sense desautoritzar-los davant del vostre fill.*
- *Acompanyar els fills i filles en el seu procés de creixement és responsabilitat dels pares.*

Coses que no has de fer:

- *No utilitzes la violència en contra dels agressors, et poden acusar de maltractar-los i assetjar-los a ells. Recorda que solen ser menors d'edat.*
- *No li diguis al teu fill o la teva filla que intente solucionar aquest problema per ell mateix. Pensa que si pogués fer-ho, no li caldria demanar ajuda.*
- *No intentis ocupar-te d'aquest problema pel teu compte.*

4. CONDUCTES QUE DIFICULTEN LA CONVIVÈNCIA, MESURES PREVENTIVES, MESURES D'INTERVENCIÓ I APLICACIÓ AL RRI.

Conductes que dificulten la convivència	Mesures preventives	Mesures d'intervenció ¹
4.1. AL PATI		
<p>Baralles</p> <p>No deixar jugar al company ni compartir el baló</p> <p>Tirar pedres</p> <p>No respectar les bases del joc</p> <p>Botar la tanca</p> <p>Entrar tard a la classe quan acaba el pati</p> <p>Tirar deixalles al pati</p> <p>Rebuig als companys</p>	<p>Situar-nos prop dels alumnes conflictius i distribuir entre els mestres la vigilància de totes les zones del pati</p> <p>Abans d'eixir al pati, recordar verbalment el bon comportament en el joc i les <i>normes del pati</i></p> <p>Agrupar cada classe en una fila i quan estiguen tots pujar a l'aula</p> <p>Infantil i 1r. Cicle menjaran l'esmorzar a l'aula abans d'eixir al pati.</p> <p>2n. i 3r. Cicle tirarà l'embolcall de l'esmorzar a la paperera de l'aula abans d'eixir al pati</p> <p>Fer activitats d'habilitats socials a les classes.</p> <p>Utilitzar materials tous per jugar.</p>	<p><u>Càstigs:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Seure sense jugar fins que reflexione • Eixir més tard quan sona el timbre • Arreplegar les deixalles del pati • Reflexió per part del mestre • Si arriben tard a la fila, han d'esperar a que pugen tots i llavors, se li aplica RRI

¹ Estaran sempre regulades pel RRI

NORMES PEL PATI

Referides als professors:

1. Controlar en tot moment tots els espais del pati
2. vigilar especialment els alumnes conflictius
3. procurar un ambient de bona relació social entre els alumnes sense que cap es quede exclós
4. Insistir diàriament en les Normes de Conducta
5. El tutor esperarà que la fila estiga totalment completa abans de les entrades i eixides a l'aula
6. El 1r. Cicle aura de finalitzar la 2ª sessió del matí, uns minuts abans de l'eixida del pati per poder esmorzar amb temps i gaudir del pati
7. Asegurar-se de què els alumnes tiren l'embolcall a les papereres
8. Controlar i retirar als alumnes els materials que pguen ser perillosos
9. Asegurar-se de què les sancions imposades han sigut complertes
10. Actuar conseqüentment front una mala actitud de qualsevol alumne del Centre (que hi haja implicacio del mestre encara que no siguen del seu cicle)

Referides als alumnes:

1. Front a qualsevol problema, acudir SEMPRE al mestre
2. Compartir i jugar junts
3. Respectar les bases dels jocs i qui no les coneix, se li ensenyen
4. Demanar la clau del baló i eixir sols un alumne a arreplegar-la
5. Posar-se de seguida a la fila quan el mestre ho diu o sona la música
6. Utilitzar les papereres

4.2.-AL MENJADOR		
Conductes	Mesures preventives	Mesures d'intervenció
<p>Manca de respecte cap a les educadores</p> <p>Mals hàbits a l'hora de menjar: cridar, molestar-se, etc.</p>	<p>Fer un decàleg de <i>normes de conducta</i> i fer un pla d'aplicació d'estes normes de manera progressiva i inclusiva</p> <p>Informar als pares d'aquesta mesura per a què ho potencien també a casa a l'hora dels sopars</p> <p>Informar als tutors per afavorir la coordinació</p>	<p>Les faltes de respecte tindran la mateixa consideració que si foren cap als mestres i per tant s'aplicarà el RRI així com les faltes que estiguen referides al decàleg de normes de conducta la menjador</p>

MENJADOR ESCOLAR

NORMES DE COMPORTAMENT DELS ALUMNES.

1. Els alumnes tindran en totes les circumstàncies un comportament adequat i acataran les instruccions dels cuidadors/es. Les cuidadores tenen la mateixa autoritat que qualsevol professor/a, hem de respectar-les i obeir-les.
2. Cada alumne ha d'ocupar el lloc que se li ha assignat. Només el canviaran si un cuidador li ho indica.
3. Una vegada en el lloc que els correspon els alumnes han de romandre assentats. Davant de qualsevol necessitat, s'alçarà la mà perquè els cuidadors puguen atendre-la.
4. Els alumnes no tenen permesa l'entrada a la cuina.
5. Cal procurar menjar tot el que se servix, no demanar més del que es vaja a menjar. S'ha d'acostumar a menjar de tot. En el cas que un plat no agrada, com a mínim ha de provar una xicoteta quantitat.
6. No tiraran menjar ni brutícia al sòl.
7. No podran eixir del menjador amb menjar, romanent en el menjador fins que els cuidadors els permeten eixir.
8. Deixaran a l'eixir les cadires col·locades.
9. Abans d'entrar al menjador tots han de procurar fer ús del servici, per a evitar alçar-se de la taula.
10. Les portes d'entrada al col·legi romandran tancades de 13 a 14:55. Si és necessari accedir a l'edifici es farà demanant permís als cuidadors.

11. No es pot abandonar el col·legi sense que una persona adulta autoritzada es faça càrrec de l'alumne/a o baix autorització dels pares.
12. Les entrades al menjador es faran de la manera més ordenada possible.
13. Els alumnes han d'utilitzar correctament els coberts.
14. Han de mantindre neta la taula.
15. Els alumnes han de mantindre una postura i comportament correctes en la taula.
16. Han de llavar-se les mans abans d'entrar en el menjador
17. Es demanarà el que es necessite a la persona encarregada de la taula, alçant la mà i sense cridar.
18. No es podrà traure menjar del recinte del menjador.
19. No podran portar menjar ni productes alimentaris per a menjar en el menjador escolar.
20. Els alumnes han de raspallar-se les dents després de cada menjar.
21. No està prohibit parlar, però sí que cridar, molestar als altres, jugar i tirar el menjar.
22. Els alumnes majors (4t, 5é i 6é) col·laboraran en aquelles activitats en què se sol·licite la seua ajuda: posar la taula a l'hora del pati i ajudar a menjar als més xicotets.
23. Durant l'horari de menjador no es pot romandre en les classes ni corredors del col·legi sense autorització.
24. Un cop dins el menjador es seuran al lloc que els assignen. És distribuirà els alumnes per taules tenint en compte la relació parental, varietat de sexes i d'edats i compatibilitat en la relació.
25. Els plats és serveixen a la taula.
26. Han de menjar sense presses i mastegant suficientment els aliments .
27. En el cas que un alumne no puga menjar algun tipus d'aliment per causa de malaltia, cal presentar un justificant mèdic.
28. És imprescindible una prescripció mèdica per a poder donar qualsevol medicació que un alumne haja de prendre, així com una petició i una autorització dels pares o representants legals de l'alumne on ha de constar el nom del medicament, la posologia i l'hora d'administrar-ho. En cas d'al·lèrgia a determinats aliments, o règims continuats per motius de salut, cal portar un certificat mèdic i este servei valorarà la viabilitat de l'assistència d'este alumne al menjador.
29. **La reincidència en faltes de comportament pot ocasionar l'expulsió del servici de menjador.**

4.3 DURANT LA CLASSE		
Conductes	Mesures preventives	Mesures d'intervenció
<p>No estar al seu lloc</p> <p>Parlar en veu alta, cridar, interrompre la classe amb sorolls, no atendre durant l'explicació, molestar el company, agafar o trencar el material dels companys.</p> <p>No demanar permís per parlar. No esperar el torn de paraula per parlar.</p> <p>Utilitzar el mòbil</p> <p>No portar el material.</p> <p>No fer els deures</p>	<p>Fer un decàleg de <i>normes de conducta</i>.</p> <p>Evitar que s'alcen de la cadira el menys possible: organitzar l'espai-classe en aquest sentit, crear encarregats,...</p> <p>Explicar en classe els motius de les normes de conducta i els beneficis de l'aplicació del decàleg per fer reflexionar els alumnes perquè s'impliquen en l'aplicació de les normes.</p> <p>El mestre/a ha de parlar en veu baixa per fer entendre que no es necessari cridar per ser escoltat</p> <p>Figurarà al RRI que no es pot dur mòbil connectat a l'escola</p> <p>Ús de l'agenda escolar per a la comunicació amb els pares per qüestions de deures i de material escolar</p>	<p>Davant una baralla: reflexió amb els alumnes per fer-los entendre que la baralla no soluciona el problema, intentar aconseguir la solució del conflicte a través del diàleg.</p> <p>Si no fa els deures a casa, cada mestre ho resoldrà segons el seu criteri partint d'unes bases en comú com ara:</p> <p>a. Es pot utilitzar el pati (lloc físic) per fer-los.</p> <p>b. Es pot utilitzar el temps de l'esplai</p>

NORMES PER L'AULA

1. Alçar la mà per parlar
2. Respectar al mestre
3. Respectar als companys
4. Demanar permís per alçar-se
5. Mirar l'horari per saber quin material han de portar al dia següent
6. Compartir el material i tindre cura d'ell
7. No menjar xicle
8. Ser puntual, tant a les entrades com en els canvis de classe
9. Fer els deures
10. Portar el material que es demane
11. No es pot portar mòbil ni cap aparell electrònic
12. Parlar en veu baixa
13. No barallar-se ni pegar-se
14. No interrompre la classe
15. Controlar l'Agenda: Anotar els deures, revisió per part dels pares i portar-la signada cada dilluns
16. Estar al seu lloc
17. Posar atenció durant l'explicació

4.4.- ENTRADES I EIXIDES		
Conductes	Mesures preventives	Mesures d'intervenció
Retard a l'hora de les entrades	<p>Informació a les famílies de la nova normativa.</p> <p>Explicació en classe de les noves normes incidint en els beneficis de la seua aplicació.</p>	<p>Les portes de l'escola es tancaran a les 09:10 pel matí i a les 15:10 per la vesprada. Una vegada superat el límit l'alumne/a només podrà accedir al centre a l'hora del pati.</p> <p>Els retards i les absències han d'estar degudament justificades. El tutor i en el seu cas el Cap d'Estudis valorarà la idoneïtat de la justificació.</p> <p>Notificació mensual als pares i les mares de les faltes i retards.</p> <p>Una vegada formada la fila d'entrada, quan un alumne arriba tard i el seu grup ja ha entrat, esperarà a que entren la resta de grups i entrarà formant fila amb la resta d'alumnes que han arribat tard.</p> <p>A l'alumne que no circule adequadament pel corredor, se l'obligarà a fer-ho correctament.</p>
Carreres i crits pels passadissos a les hores d'entrada i eixida	<p>Intervenció del tutor i vigilància.</p> <p>Explicació en classe. Les entrades seran acompanyades pel tutor i les eixides vigilades.</p>	<p>Els alumnes que porten bicicleta, entraran i eixiran de l'escola a peu</p> <p>Comunicació a l'Ajuntament de les necessitats de senyalització i vigilància a les diferents zones escolars</p>
Aglomeracions perilloses de vehicles i vianants a les hores d'entrada i eixida.	<p>Les portes principals del Centre s'obriran en la seua totalitat a les hores d'entrada i eixida.</p>	

4.5.-ACTIVITATS EXTRAESCOLARS		
Conductes	Mesures preventives	Mesures d'intervenció
No obeir les ordres dels mestres.	Parlar amb els alumnes abans de l'eixida: preparar l'activitat.	Càstig decidit pel docent.
Eixir-se'n de la fila.	Tindre el suport docent necessari per a cada activitat o grup (considerar el nombre del grup, l'edat, el tipus d'activitat, els alumnes conflictius...)	
Baixar de les voreres.		
Quedar-se darrere separats dels companys.		
Voler ser el primer en tot el que es proposa	Controlar de prop l'alumne que plantege problemes.	
		Quedar-se l'últim en tot.

5. TEMPORALITZACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ EN TOTS ELS ÀMBITS

A principi de curs es programarà una temporalització de l'aplicació de les diferents mesures del Pla de Convivència en els diferents àmbits, de manera que l'aplicació vaja produint-se de forma gradual i els alumnes coneguen i asumeixquen totes i cadascuna de les noves normes i s'impliquen en la seua aplicació. Les normes es reforçaran amb cartells que realitzaran el mateixos alunes d'acord amb la planificació prevista.

- Al llarg del curs cal dur-ne un seguiment, rectificat aquells aspectes en els quals es detecten situacions manifestament millorables. Caldrà elaborar un informe trimestral en el que s'indique el grau d'acompliment dels objectius proposats i queden reflectides les propostes de millora. Igualment, en finalitzar el curs escolar, la Comissió de Convivència elaborarà un informe final en el qual figurarà una valoració sobre el grau d'acompliment i l'eficàcia del Pla de Convivència del Centre. Aquest informe s'hi inclourà en la Memòria Final i les suggerències han de ser arreglades a la P.G.A. del següent curs.
- Quan es produeix alguna situació que altere la convivència, caldrà que l'equip directiu, amb l'assessorament de la psicòloga del centre, l'estudie i, si la causa ha estat una dolenta organització o planificació docent, siga ràpidament modificada per qui corresponga: Comissió, Cicle, CCP, Tutoria...

6. PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ AMB ALUMNES QUE PROVOQUEN ALTERACIONS A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

- Amonestació verbal de part del mestre/a que en aquell moment es troba a l'aula. L'omissió d'aquesta advertència, valida el mal comportament de l'alumne/a.
- Si persisteix en la seua actitud, l'amonestació es farà per escrit, allà on el/la mestre/a considere més adient per assabentar-ne als pares (agenda, escrit personal..) Aquest haurà de retornar l'amonestació escrita signada pels seus pares o tutors legals.
- Si, malgrat aquestes mesures, l'alumne/a segueix pertorbant el normal clima de la classe, es notificarà al/la Cap d'Estudis que en prendrà nota, parlarà amb ell i avisarà per escrit als seus pares. Aplicarem mesures correctores. Aquest cas es tractarà en la Comissió de Coordinació Pedagògica.
- La segona vegada que el Cap d'Estudis haja de ser informat del mal comportament d'aquest/a alumne/a li notificarà que degut al seu comportament es reunirà la Comissió de Convivència del Consell Escolar que decidirà, segons el RRI el procés a seguir davant aquests fets.
- Si s'ha produït el trencament d'algun bé de l'escola o sostracció, comunicar-ho a la direcció perquè pugua aplicar la següent sanció: "Realització de tasques educadores per a l'alumne en horari lectiu o no lectiu, i/o reparació econòmica dels danys causats al material del centre o bé al dels altres membres de la comunitat educativa."
- Si el cas és greu i ho cal, donar part a les forces de seguretat.

Segons el Decret 246/41 correspon sancionar les infraccions simples al professorat tutor/a de l'alumne/a, les lleus al director/a o al cap d'estudis i la comissió de faltes greus i molt greus al consell escolar. **El següent procediment, s'aplicarà en els casos on la falta haja sigut greu o molt greu.**

6.1 ACTUACIONS INICIALS. PROCEDIMENT

6.1.1 COMUNICACIÓ DE LA SITUACIÓ. Part d'incidències (annex 5)

Els alumnes comunicaran l'alteració conductual al professor que corresponga o al professor tutor de l'alumne.

Les mares i els pares i altres membres de la comunitat educativa comunicaran la situació al professor/a tutor/a.

El tutor ho posarà en coneixement de l'Equip Directiu i s'informarà la Comissió de Coordinació Pedagògica.

6.1.2 INFORMACIÓ PREVIA: models d'entrevista punt (annex 12)

El tutor/a ajudat per un membre de l'Equip Directiu i asesorat per la psicòloga durà a terme la recopilació de la informació que permetrà aclarir els següents punts:

- els antecedents i conseqüents de la situació,
- si l'alteració de la convivència en qüestió es produïx de manera generalitzada o parcial,
- en quines situacions,
- amb quines persones,
- si es tracta d'un fet puntual i aïllat,
- la gravetat del mateix (intensitat, característiques...).

6.1.3 PRONÒSTIC INICIAL.

El cap d'estudis, amb la col·laboració del tutor de l'alumne i la psicòloga en relació a la informació prèvia recollida a l'apartat anterior, elaborarà un pronòstic inicial del tipus d'alteració presentada per l'alumne, determinant:

Si es tracta d'una alteració produïda, fonamentalment, per disfuncions del procés d'ensenyança/aprenentatge, per factors de tipus familiar, socioambiental, o de "marginalitat", entre altres.

Si per les seves característiques, a més dels aspectes anteriors, es tracta d'una alteració que es podria correspondre amb alguna de les patologies psiquiàtriques.

6.1.4 PROPOSTA DE MESURES I/O ACTUACIONS IMMEDIATES.

A partir d'ací, l'Equip Directiu, amb l'assessorament de la psicòloga, i la participació del professor tutor valorarà i prendrà decisions sobre:

L'aplicació de la mediació i d'alguna de les mesures establertes en el Reglament de Règim Intern del centre, regulant la resposta en situacions que requereixin mesures correctives o sancionadores.

La comunicació immediata de la situació a la família de l'alumne: model (annex 4)

L'adopció de mesures immediates, en temps i/o espais, que eviten la repetició de situacions similars a l'ocorreguda.

La comunicació a la Comissió de Convivència de la situació.

Totes les actuacions realitzades fins al moment quedaran recollides en un informe elaborat pel cap d'estudis que estarà dipositat al centre. Les actuacions posteriors es configuren en funció de les característiques de l'alteració del comportament de l'alumne i estableixen un procediment d'actuació alternatiu, o simultani segons el cas, a l'aplicació de, per una part, les mesures contemplades al RRI i la presa de decisions immediates

6.2 ASSESSORAMENT A LA FAMÍLIA

El professor/a tutor/a amb l'assessorament del psicopedagog mantindrà una entrevista amb la família per tal d'augmentar l'eficàcia de l'actuació. Es aquesta entrevista rebran documentació educativa d'interés (pautes familiars i estratègies d'actuació davant conductes disruptives), donat que una estreta coordinació família/centre, es fonamental com a mesura preventiva d'alteracions conductuals greus.

6.3. MODEL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE REPRESENTA ALTERACIONS CONDUCTUAL QUE DIFICULTEN GREUMENT LA CONVIVÈNCIA

6.3.1 ACCIONS:

CATEGORITZAR

Es consideren alumnes especialment conflictius, aquells que d'una manera sistemàtica o reiterada alteren el normal desenvolupament de l'activitat al centre.

Es seguiran unes normes per quan es donen els següents tipus d'incidències.

Tipus d'incidència

- Un alumne/a impedeix de forma reiterada l'exercici del dret a l'aprenentatge i a l'educació dels/les seus/es companys/es.
- Un/a alumne/a arriba sistemàticament tard perquè s'entreté pel camí o pel pati.

- Un/a alumne/a no respecta a les persones, els béns de l'escola, les instal·lacions i/o els objectes que pertanyen als membres de la comunitat escolar, intencionadament.
- Faltes reiterades contràries a les normes de convivència del Centre que alteren el desenvolupament normal de les activitats (xiular, cantar, córrer, cridar a les classes o als corredors). Tampoc es pot fer ús del telèfon mòbil durant les hores lectives.
- Actes d'indisciplina i/o injúries o ofenses contra el professorat o altres membres de la comunitat educativa.
- Agressions físiques o amenaces a altres membres de la comunitat educativa: professorat, educadors/es, alumnes iguals o més menuts, ... (models de recollida de dades del PREVI)
- Sostracció de bens i objectes que pertanyen a altres membres de la comunitat escolar.
- Actuacions irregulars encaminades a obtenir resultats superiors als merescuts en les proves d'avaluació (suplantació de personalitat, sostracció d'exàmens, ocultació i/o falsificació de notes)
- Introducció i consum de substàncies nocives en el Centre.

Habilitats Socials

El qüestionari de la pàgina següent pretén conèixer el nivell de competència dels alumnes i alumnes en habilitats socials.

Es pot utilitzar este qüestionari al començament del curs i després a l'inici de cada trimestre i comparar només els punts en els que s'ha millorat. A més, es pot demanar als alumnes que s'esforcen en millorar un dels aspectes que contempla el qüestionari i que escriuen en el apartat *Comentaris exemples* que indiquen eixa millora al terme del trimestre.

Si es vol aprofundir més, es pot utilitzar com a inici d'un programa d'Habilitats Socials. Cal analitzar i reflexionar els resultats obtinguts per tot el grup-classe, i extraure quines habilitats socials no suposen dificultats i quins sí. Posteriorment s'incidirà en aquelles que suposen majors dificultats o que un nombre més gran d'alumnes les troben problemàtiques.

És recomanable **comptar** amb la col·laboració de la psicòloga.

Nom: _____

Nivell: _____ Data: _____

QÜESTIONARI D'HABILITATS SOCIALS

No tinc esta habilitat o em costa posar-la en pràctica = 1

Mostre esta habilitat com les altres persones = 2

Mostre esta habilitat més que les altres persones = 3

Demostrar agraïment "dir gràcies".	
Demandar un favor adequadament.	
Disculpar-se.	
Començar conversacions.	
Finalitzar una conversació.	
Conèixer gent nova.	
Escoltar durant una conversació.	
Incorporar-se a una activitat ja en marxa junt amb altres.	
Despedir-se.	
Fer preguntes apropiades.	
Donar un compliment.	
Acceptar un compliment.	
Donar una queixa.	
Acceptar una queixa.	
Demandar un canvi de conducta.	
Demandar ajuda a companys apropiadament.	
Demandar ajuda a adults apropiadament.	
Expressar les pròpies opinions (inclús el desacord).	
Expressar les pròpies emocions (alegria, tristesa, ràbia, nerviosisme, malestar).	
Interpretar el llenguatge corporal (no verbal).	
Comprendre l'impacte que la seua conducta té en els altres.	
Demostrar l'habilitat d'entendre la conducta dels altres.	
Treballar en col·laboració.	
Oferir ajuda a altres.	
Suggerir una activitat a altres persones.	
Jugar a jocs de forma adequada.	
Donar crítiques constructives.	
Acceptar crítiques justificades.	
Rebutjar crítiques injustificades.	
Demandar una cita.	

Comentaris: _____

AUTOCONTROL DE L'ALUMNAT

Alumne/a: _____

Setmana: _____

	Dilluns			Dimarts			Dimecres			Dijous			Divendres		
Primera classe															
Segona classe															
Tercera classe															
Quarta classe															
Cinquena classe															
	Firma del pare/mare			Firma del pare/mare			Firma del pare/mare			Firma del pare/mare			Firma del Pare/mare		

Valoració: 0, res; 1, un poc; 2, prou; 3, molt bé

Fitxes d'Autoestima

Es proposen, a continuació, dos exercicis.

▪ **El poal de l'autoestima**

El poal de l'autoestima és un portallapis que els alumnes de primer cicle de Educació Primària confeccionen. Consistix a fer un retallable clàssic que després s'apega i forma un gobelet per a col·locar en ell llapis i bolígrafs.

S'entrega als alumnes una cartolina en què se'ls demana que escriguen amb la seua pròpia lletra les seues aptituds, en una cara; els seus trets de personalitat, en una altra; la seua cara, en una altra; i el col·legi a què pertanyen, en l'última.

<p>Sóc</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>DIBUIX</p>	<p>Sóc</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>CP</p> <p>VIRGEN POBRE</p>

▪ **Estic orgullós...**

Este exercici està pensat per als alumnes de tercer cicle d'Educació Primària. Es fa en forma de dinàmica de grups. Normalment, costa molt als alumnes reconèixer en públic les coses que els **ixen** bé, les seues aptituds, els seus valors i els trets de personalitat de què se **senten** orgullosos.

Es disposen tots els alumnes en un cercle i successivament l'un darrere de l'altre van eixint al centre del grup i caminant lentament i dreçats amb un sentiment positiu i mentre miren als ulls de què romanen assentats, repeteixen moltes vegades: *Estic orgullós perquè **dibuixe** molt bé*, per exemple.

Cada alumne o alumna ha d'intentar no repetir pel que és interessant que primer escriguen en un paper quatre o cinc diferents.

Este exercici es pot fer diversos dies. Un d'ells, parlen de les seues habilitats, com dibuixar; un altre, dels seus trets físics, com ser alt; un altre de les seues capacitats acadèmiques, com les matemàtiques; un altre dels seus trets de personalitat, com la simpatia.

Coses que m'agraden de mi	Coses que no m'agraden de mi
-	-
-	-
-	-
-	-

Què puc fer per a millorar
-
-
-

TAULA DE VALORS I ADJECTIUS POSITIUS

Bon amic	Sensible	Col·laborador
Solidari	Constant	Discret
Pacífic	Bondadós	Curiós
Alegre	Alegre	Valent
Respectuós	Agraïx les coses	Dialogant
Tenaç	Coopera	Pensatiu
Comprensiu	Esforçat	Reflexiu
Leal	Sincer	Amable
Fort	Bon humor	Divertit
Sexy	Creatiu	Responsable
Afectiu	Honrat	Fort
Treballador	Afany per aprendre	Atractiu
Tolerant	Amistós	Justo
Independent	Li agrada vestir bé	Esportista

QÜESTIONARI D'HABILITATS D'INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL

	Mai	Algunes vegades	Sempre
--	-----	-----------------	--------

Em conec a mi mateix, sé el que pense , la qual cosa sent i el que faig.			
Sóc capaç d'auto motivar-me per a aprendre, treballar, aconseguir alguna cosa...			
Quan les coses em van malament el meu estat d'ànim aguanta bé fins que les coses vagen millor. arribe a acords raonables amb altres persones quan tenim postures enfrontades.			
Sé quines coses em posen alegre i quins tristos.			
Sé el que és més important en cada moment,			
Quan faig les coses bé em felicite a mi mateix.			
Quan els altres em provoquen intencionadament sóc capaç de no respondre.			
Em fixe en el costat positiu de les coses, sóc optimista.			
Controle els meus pensaments, pense el que de veritat m'interessa.			
Parle amb mi mateix i en veu baixa.			
Quan em demanen que diga o faça alguna cosa que em pareix inacceptable em negue a fer-ho .			
Quan algú em critica injustament em defenc adequadament amb el diàleg.			
Quan em critiquen per quelcom que és just ho accepte perquè tenen raó.			
Sóc capaç de llevar-me de la ment les preocupacions que m'obsessionen.			
Em done compte del que diuen, pensen i senten les persones més pròxims a mi.			
Valore les coses bones que faig.			
Sóc capaç de divertir-me i passar-m'ho ben allí on estiga.			
Hi ha coses que no m'agrada fer però sé que cal fer-les i les faig.			
Sóc capaç de somriure,			
Tinc confiança en mi mateix, en la qual cosa sóc capaç de fer, pensar i sentir.			
Sóc una persona activa i m'agrada fer coses .			
Comprenc els sentiments dels altres.			
Mantinc conversacions amb la gent.			
Tinc bon sentit d'humor.			
Aprinc dels errors que comet.			
En moments de tensió i ansietat sóc capaç de relaxar-me i tranquil·litzar-me per a no "perdre els nervis".			
Sóc una persona realista i amb els "peus en el sòl".			
Quan algú es mostra molt nerviós o exaltat el calme i tranquil·litze.			
Tinc les idees molt clares sobre el que vull.			
Controle bé les meues pors i temors.			
Sí que he d'estar només estic, i no m'angoixe per això.			
Forme part d'algun grup o equip d'esport o d'oci per a compartir interessos o aficions.			
Sé quins són els meus defectes i com canviar-los.			
Sóc creatiu, tinc idees originals i les desenvolupament.			
Sé quins pensaments són capaços de fer-me sentir feliç, trist, enfadat, afectuós, angoixat, altruista...			
Sóc capaç d'aguantar bé la frustració quan no amb si el que em propose.			
Em comunike bé amb la gent amb què em relacione.			
Sóc capaç de comprendre el punt de vista dels altres.			
Identifique les emocions que expressa la gent del meu voltant.			

Sóc capaç de veure'm a mi mateix des de la perspectiva dels altres.			
Em responsabilitze dels actes que faig.			
M'adapte a les noves situacions, encara que em coste algun canvi en la meua manera de sentir les coses.			
<i>Crec</i> que sóc u a persona equilibrada emocionalment.			
<i>Prenc</i> decisions sense dubtar ni titubejar massa.			

PUNTUACIONS: MAI = 0 / ALGUNES VEGADES = 1 / SEMPRE = 2

Entre 0 i 20 punts: MOLT BAIX	Amb esta puntuació has de saber que encara no coneixes suficientment quines emocions són les que vius, no valores adequadament les teues capacitats, que és segur que les tens. Són moltes les habilitats que no poses en pràctica, i són necessàries perquè te assentes més a gust amb tu mateix i les relacions amb la gent siguen satisfactòries.
Entre 21 i 35 punts: BAIX	Amb esta puntuació les teues habilitats emocionals són encara escases,,. Necessites conèixer-te un poc millor i valorar més el que tu pots ser capaç de fer. Saber quines emocions experimentes, com les controles, com les expresses i com les identifiqués en els altres és fonamental perquè et pugues sentir bé i desenvolupar tota el teu personalitat d'una manera eficaç.
Entre 36 i 45 punts: MIG-BAIX	Quasi ho vas aconseguir. Amb esta puntuació et trobes ratllant el desitjable per a les teues habilitats emocionals. Ja coneixes moltes coses del que penses, feixos i sents i, possiblement, de com manejar les teues emocions i comunicar-te amb eficaçia amb els altres. Però no et conformes.
Entre 46 i 79 punts: MIG-ALT	No està res mal la puntuació que has obtingut. Indica que saps qui eres, com t'emociones, com et maneges els teus sentiments i com descobreixes tot açò en els altres. Les teues relacions amb la gent les portes baix control, emprant per a això les teues habilitats per a saber com et sents tu, com has d'expressar-ho i també coneixent com se senten els altres i què has de fer per a mantenir relacions satisfactòries amb altres persones.
Entre 80 i 90 punts: MOLT ALT	Eres un superheroi de l'emoció i el seu control. Es diria que eres número 1 en això de la intel·ligència emocional. Les teues habilitats et permeten ser conscient de qui eres, quins objectius pretens, què emocions vius, saps valorar-te com et mereixes, et maneges bé els teus estats emocionals i, a més, amb més mèrit encara, eres capaç de comunicar-te eficaçment amb els que et rodegen, i també eres únic per a solucionar els conflictes interpersonals que cada dia succeeixen.

7.2.- INFORMACIÓ ADDICIONAL D'INTERÉS :PERFIL PSICO-SOCIO-PEDAGÒGIC DE L'AGRESSOR I DE LA VÍCTIMA

Agressor

CARACTERÍSTIQUES FISIQUES

- *Sexe majoritàriament xic, encara que les xiques van cada vegada més en augment.*
- *Fortalesa física amb major desenvolupament.*

PERFIL PSICOLÒGIC

- *Comportament agressiu i manca de respecte.*
- *Necessitat de dominar i d'exercir el poder.*
- *No controla els seus sentiments d'enuig.*
- *Es impulsiu e impacient.*
- *Té excés de confiança en sí mateixa i baixa autoestima.*
- *Dificultat per relacionar-se, interpreta com atac qualsevol conducta insignificant amb mirades, somriures o gestos.*
- *Es mostra insensible davant el sofriment dels demés.*
- *Gran facilitat per exculpar-se, no ensenya sentiments de culpa, fa xicotets els seus actes i culpa als altres. Justifica com a broma les agressions.*
- *Baixa tolerància a la frustració*

CONDUCTA SOCIAL

- *Actitud negativa cap a l'escola.*
- *Comportaments antisocials primerencs.*
- *En les seues relacions es molt agressiu.*
- *Quan no es compleixen els seus desitjos està enfadat.*
- *Insulta, humilia i ridiculitza en públic.*
- *Trenca i amaga materials.*
- *Incapacitat per sentir empatia amb les víctimes.*
- *En les relacions amb els altres necessita dominar.*
- *Pot manifestar-se simpàtic amb els adults o molestar i instigar als professors, però mai de forma tan cruel com amb els seus companys.*

Víctima

CARACTERÍSTIQUES FISIQUES

- *Es dona en igual mesura en xiques com en xics.*
- *Aspecte físic de debilitat.*
- *Té trets físics, socials o culturals diferenciats.*
- *Presenta un aspecte contrariat, trist i afligit.*

PERFIL PSICOLÒGIC

- *Debilitat psicològica.*
- *Alta ansietat e inseguretat.*
- *Temerosos.*
- *Baixa autoestima.*
- *Tímid i callat.*
- *Es sent poc hàbil socialment.*
- *No respon a les agressions.*
- *Es sent incapaç per a defensar-se.*
- *Té dificultat per a demanar ajuda.*
- *Té por de contar el que passa.*
- *Dissimula i amaga el que sofreix.*

CONDUCTA SOCIAL

- *Poc sociable, realitza activitats individuals i solitàries.*
- *Està sols i aïllat freqüentment.*
- *Busca la proximitat dels adults.*
- *No eix de casa sols i canvia de ruta per anar a l'escola.*
- *Mancaça de materials freqüentment.*
- *Poques habilitats socials per interactuar.*
- *Se li considera dèbil per els seus companys.*
- *L'estil se les seues relacions es: Inhibit, sumís i passiu.*
- *Evita el contacte amb determinats companys.*
- *Dependent i apegat al llar.*
- *Canvis d'humor sobtats, irritabilitat i explosions d'enfadós.*
- *Deteriorament en l'interés per l'escola*

8. ACTUACIONS DAVANT DE SITUACIONS DE POSSIBLE ACAÇAMENT ESCOLAR O BULLYNG.

8.1 ACTUACIONS IMMEDIATES DE CARÀCTER URGENT.

Coneixement de la situació. Comunicació inicial.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement exprés d'una situació d'intimidació o acaçament sobre algun alumne/a o considere l'existència d'indicis raonables, ho posarà immediatament en coneixement d'un professor/a, del tutor/a de l'alumne/a o de l'Equip Directiu

Assabentar l'equip directiu.

Quan el receptor de la informació siga un professor/a o el tutor/a de l'alumne suposadament intimidat, traslladarà aquesta informació a l'Equip Directiu. S'emplenarà consegüentment un document on es farà constar una descripció de la situació pretesa d'acaçament, o dels indicis, així com la identificació dels testimonis i/o aquells/es que han dut a cap la comunicació inicial. (annex 5).

Valoració inicial. Primeres mesures.

L'equip directiu amb la col·laboració del tutor/a de l'alumne/a efectuaran una primera valoració amb caràcter urgent sobre l'existència o no d'un cas d'intimidació i acaçament cap a l'alumne/a.

Hom pot fer servir les plantilles de recollida de dades del model d'actuació en situacions de possible acaçament i intimidació. (annex 11)

S'iniciaran les actuacions que correspondran segons la valoració realitzada.

La situació serà comunicada a la família de l'alumne/a intimidat. Es cridaran les famílies perquè es personen al centre i se'ls informarà dels fets coneguts, oralment i escrita, mitjançant un document, (annex 4) , que signaran perquè quede constància en Direcció. En cas de no acudir les famílies al centre s'enviarà per correu certificat.

S'emplenarà un informe escrit on s'arreglaran totes les actuacions realitzades. L'informe serà custodiat pel Cap d'Estudis. Annex 3.

8.2 ACTUACIONS POSTERIORES EN EL CAS QUE ES CONFIRME L'EXISTÈNCIA DE COMPORTAMENT D'INTIMIDACIÓ I ACAÇAMENT ENTRE ALUMNES.

Serán coordinades per l'Equip Directiu, amb el suport del Gabinet Psicopedagògic que presta serveis al Centre, i el tutor/a de l'alumne/a. Les diferents actuacions poden adoptar un caràcter simultani.

Adopció de mesures de caràcter urgent.

Dirigides a evitar la continuïtat de la situació

- Garantir la immediata seguretat de l'alumne o alumna agredida.
- Elaboració d'un pronòstic inicial (tutor, cap d'estudis, i orientador) que recullga informació relativa a: la generalització, la continuïtat i la gravetat de l'agressió.
- Fer una primera valoració, de caràcter urgent, sobre l'existència o no d'assetjament
- Mesures immediates de suport directe a l'alumne/a afectat, víctima de l'acaçament: Parlar amb ell/ella fent-li sentir suport i seguretat, parlar amb l'agressor/a per manifestar-li que no es va a tolerar la seua conducta, major vigilància, atenció del professorat per atendre l'alumne afectat mitjançant si cal reorganitzant horaris, canvi de grup, intervenció de mediadors..., buscar suport en la família tant de l'agressor com de la víctima
- Evitar que queden sols la víctima i els presumptes agressors, per a evitar qualsevol altre assetjament o represàlia.

- Deslegitimar davant del grup estes accions per a evitar que l'actitud de l'agressor aconseguisca el seu suport: xerrades, tallers, etc.
- Implicar els pares dels alumnes assetjadors fent-los veure, més enllà de les mesures disciplinàries, que és bo per als alumnes que es reeduquen estes actituds perquè la seua futura vida social siga plena i basada en valors democràtics.
- Escoltar els pares que ens conten que han detectat un possible cas d'assetjament escolar.
- Contrastar el que han relatat els pares amb altres possibles indicis que s'hagen percebut al centre per lleus que semblen (recordem que la intimidació es dona en moments i llocs invisibles als docents, o l'agressor es limita a recordar subtilment a la víctima la seua submissió: mirades, somriures, notes que circulen per classe, burles, etc.).
- Explicar clarament a les famílies tots els passos que es donaran des del centre; quin tipus d'accions es promouran per a donar-li fi i com es comprovarà que donen resultat.
- Revisió urgent de la utilització d'espais i temps al centre.
- Incrementar la supervisió dels llocs on es dona l'assetjament.
- Aplicació, si s'estima convenient, del Reglament de Règim Interior.
- Segons el cas, posada en coneixement i denúncia de la situació en les instàncies corresponents (Ajuntament, Guàrdia Civil)

Comunicacions a : (En funció de l'existència o no d'un cas confirmat d'intimidació o assetjament)

- Les famílies dels alumnes (víctima i agressors).
- La Comissió de Convivència del Centre.
- Equip de professors/es de l'alumne.
- Altre personal del Centre quan s'estime convenient.
- L'inspector del Centre. Annex 7.
- Altres instàncies externes al Centre (socials, sanitàries i judicials) segons la valoració que se'n faça inicialment.

8.3 PLA D'ACTUACIÓ.

Amb els afectats directament.

Actuacions amb l'alumnat.

a) Amb la víctima.

- Actuació de suport i protecció expressa o indirecta.
- Programes i estratègies específiques d'atenció i suport social : entrenament en competències emocionals -autoconeixement, autocontrol, empatia, assertivitat-.
- Derivació -possible- a serveis externs socials i/o sanitaris.

b) Amb el/els agressor/es

- Aplicació del Reglament de Règim Interior, tenint en compte la informació recollida sobre l'acaçament: si e té d'antecedents, de quina manera alteren la convivència, la gravetat...
- Programes i estratègies específiques de modificació de conducta i ajuda personal: entrenament en emocions -percepció i discriminació de les emocions- i estratègies emocionals -autocontrol, empatia, autoconeixement, assertivitat-. Intervenció, si procedeix, del Gabinet Psicopedagògic.
- Possible derivació a serveis externs socials i/o sanitaris.

c) Amb els companys més directes dels afectats i afectades.

- Actuacions dirigides a la sensibilització i el suport entre companys/es: plantejar temes de convivència escolar per a sensibilitzar l'alumnat sobre el respecte necessari als drets humans, ajudar els alumnes a oposar-se a situacions que danyen la dignitat d'altres persones, recordar-los que en un cas d'acaçament la delació no és cap traïció ni res de deshonros tot demanant-los que es posen en el lloc de la víctima

Actuacions amb les famílies.

a) Orientació sobre indicadors de detecció i intervenció:

Pel fet que les agressions no acostumen a ocórrer en presència dels adults, si els pares/mares tenen sospites podem orientar-los a dirigir l'atenció sobre algunes conductes i indicis:

- Indicadors que el fill és víctima e violència escolar : Punt 1.3.6. Detecció
- Indicadors que el fill és agressor: Punt 1.3.6. Detecció

b) Informació sobre possibles suports externs i altres actuacions de caràcter extern.

- Serveix Socials Ajuntament i SEAFI
- Inspecció Educativa.
- Telèfon d'atenció al menor (Conselleria de Benestar Social) : 900 100 033.
- Observatori per a la Convivència Escolar al centres de la Comunitat Valenciana -Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana-.
- Pàgina Web: www.cult.gva.es/orientados
- Unitat d'atenció a casos de violència escolar (Direcció Territorial de la Conselleria d'Educació).
- Oficina de defensa dels Drets del Menor.
- Funció Pública: policia local, policia nacional...

c) Seguiment del cas i coordinació d'actuacions entre família i centre.

- Si el fill és la víctima

Explicar clarament a les famílies tots els passos donats i que es donaran; quins tipus d'accions es promouran per donar-li fi a l'assetjament i com es comprovarà que donen resultat. Coordinar les actuacions a casa i a l'escola per reforçar-les mútuament: estratègies conjuntes per acabar amb la situació d'assetjament.

- Si el fill és l'agressor.

D'igual manera es procedirà amb els pares de l'agressor/a o agressors/es explicant amb claredat allò dut a cap i allò que caldrà fer. Coordinar així mateix el tipus de sanció que s'aplique a casa si és el cas.

Implicar els pares fent-los veure més enllà de les mesures disciplinàries que és bo per als alumnes que es redueixen aquestes actituds perquè la seua futura vida social estiga basada en valors democràtics.

Actuacions amb el professorat:

- a) Orientació sobre indicadors de detecció i intervenció i pautes d'actuació.
  - Garantir la immediata seguretat de l'alumne o alumna agredida.
  - Elaboració d'un pronòstic inicial (tutor, cap d'estudis, i orientador) que recullga informació relativa a: la generalització, la continuïtat i la gravetat de l'agressió.
  - Fer una primera valoració, de caràcter urgent, sobre l'existència o no d'assetjament
  - Totes les accions mampreses han de recollir-se en un informe. Cal informar les famílies de l'alumnat implicat de les mesures de caràcter individual adoptades amb els alumnes afectats, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
  - Incrementar la supervisió dels llocs on es dona l'assetjament.

Actuacions en el centre:

- a) Amb els alumnes, dirigides a:
  - La sensibilització i prevenció : plantejar temes de convivència escolar per a sensibilitzar l'alumnat sobre el respecte necessari als drets humans.
  - Cal estimular l'alumnat a reflexionar sobre diferents aspectes: les conseqüències de l'exclusió social, la necessitat de respectar a l'altre, els prejudicis d'utilitzar la violència física, verbal i psicològica contra els companys que tenen alguna limitació, problema o dificultat, i la importància de l'empatia per previndre i evitar situacions de violència i exclusió.
  - La detecció de possibles situacions i el suport a les víctimes i la no tolerància amb l'acaçament i la intimidació: ajudar els alumnes a oposar-se a situacions que danyen la dignitat d'altres persones, recordar-los que en un cas d'acaçament la delació no és cap traïció ni res de deshonros tot demanant-los que es posen en el lloc de la víctima. Hom ha d'oferir en treball de tutoria als alumnes els indicis que poden observar de situacions d'acaçament i intimidació.

- b) Amb els professors/es, dirigides a :

- La sensibilització, prevenció i detecció de possibles situacions.

Com a una mena d'advertiment s'ha de partir de la constatació que la majoria de les vegades aquestos conflictes són invisibles als nostres ulls perquè hi ha una víctima que té por que puga empitjorar la seua situació, i hi ha companys/es que actuen passivament (amb la qual cosa no ens assabentem de res), i així es reforça l'actuació del maltractador o maltractadors.

No obstant això, podem trobar indicis:

- Físics (espentes, puntellons..)
- Psicològics (accions que minen l'autoestima i fomenten la sensació d'inseguretat, insults, malnoms, menyspreus en públic, ressaltar constantment i en públic característiques físiques...)
- Socials (l'aïllament d'un individu per part del grup)

Perquè una sèrie de conductes agressives siguen denominades com assetjament escolar, deuen complir una sèrie de característiques:

- Existència d'una víctima atacada per un "abusador" o grup de "perdonavides".

- Existència d'una desigualtat de poder entre una víctima i un agressor. No hi ha equilibri pel que fa a les possibilitats de defensa, ni equilibri físic, social o psicològic. La víctima es troba en situació de total indefensió.
- L'agressió exercida cap a la víctima es prolonga en el temps i succeïx de forma recurrent, la qual cosa provoca en la víctima un gran sentiment d'indefensió per la probabilitat de patir nous atacs.
- La formació en el suport a les víctimes i la no tolerància amb l'acaçament i la intimidació i l'atenció a les seues famílies.

L'assetjament escolar és afavorit i reforçat gràcies a la "Llei del silenci i de la por" que s'imposa: les víctimes per temor a les represàlies i els companys per por a ser agredits.

Els que presenciem un acte d'agressió i no intervenim, ens convertim en còmplices de l'agressor. La no tolerància, doncs, amb l'acaçament i intimidació ni amb cap situació que en done indicis, treient-li importància, és imprescindible per acarar el problema.

Fóra convenient doncs rebre assessorament sobre què fer davant de l'assetjament escolar, com recolzar les víctimes i com atendre les famílies.

c) Amb les famílies, dirigides a:

- La sensibilització, prevenció i detecció de possibles situacions. En sessions de tutoria amb mares i pares s'ha de tractar la convivència escolar i concretament les situacions d'acaçament, sensibilitzant-los d'acord amb el Pla d'Acció Tutorial tot treballant els indicadors d'un possible assetjament i les mesures de prevenció.
- La formació en el suport a les víctimes i la no tolerància amb l'acaçament i la intimidació. És imprescindible així mateix fer prendre consciència que el comportament de l'agressor/a o agressors/es ha de trobar resposta segons, una vegada valorat, les mesures corresponents i que fóra així mateix necessària la col·laboració de tots els sectors escolars per no tolerar les relacions violentes entre companys que són conegudes com acaçament escolar.

Actuacions amb entitats i organismes.

Establiment de mecanismes de col·laboració i actuació conjunta amb altres entitats i organismes que hi intervinguen.

8.4 SEGUIMENT DEL PLA D'ACTUACIÓ.

- Es mantindran les reunions individuals que es consideren necessàries amb l'alumnat afectat, així com amb les seues famílies, i es valoraran les mesures adoptades i la seua modificació si fa el cas.
- Es considerarà la possibilitat d'aplicar-hi qüestionaris de recollida d'informació.
- La Comissió de Convivència en serà informada i podrà ser requerida la seua intervenció directa en les diferents actuacions.
- La Inspecció Educativa serà informada en tot moment per la directora, i hi quedarà constància escrita de totes les actuacions desenvolupades.

- La transmissió d'informació sobre les actuacions desenvolupades, en cas de trasllat d'algun o alguna dels/de les alumnes afectats/des, estarà subjecta a les normes d'obligatòria confidencialitat i de suport a la normalització de l'escolaritat de l'alumnat.

9. PROCEDIMENT: ACTUACIONS POSTERIORES EN EL CAS QUE NO ES CONFIRME L'EXISTÈNCIA DE COMPORTAMENTS D'INTIMIDACIÓ I ACAÇAMENT ENTRE ALUMNES.

Les actuacions estaran Coordinades per l'Equip Directiu, amb el suport de la Psicòloga, si fa el cas, i el/la tutor/a de l'alumne/a. Les diferents actuacions poden adoptar un caràcter simultani.

COMUNICACIÓ A :

- a.- La família de l'alumne afectat.
- b.- Equip de professors/es de l'alumne i altres professors/es afectats, si es considera convenient.
- c.- Altres instàncies externes al centre (socials, sanitàries i judicials, si s'ha informat amb anterioritat de l'existència d'indícis).

. En els casos a i b l'actuació la du a terme el/la tutor/a amb el suport del Gabinet Psicopedagògic, si fa el cas, i del/de la cap d'estudis, si es considera convenient.

Han d'aportar-se orientacions tant a la família com al professorat, i, en el cas de la família, informació de possibles suports externs (serveis socials i sanitaris). De tot això quedarà constància per escrit.

ANNEXOS:

ANNEX 1

**COMUNICACIÓ : NO S'HA CONFIRMAT L'EXISTÈNCIA DE
COMPORTAMENTS D'INTIMIDACIÓ O ACAÇAMENT.**

En/Na _____ com a tutor/a de
l'alumne/a _____
comunica a _____ que, en relació al

part d'incidències de data _____, s'ha decidit no considerar la situació com a cas d'acaçament escolar.

XALÓ, a de/d'

de 200

EI TUTOR/A

ANNEX 2

COMUNICACIÓ: CONFIRMACIÓ DE L'EXISTÈNCIA DE COMPORTAMENT D'INTIMIDACIÓ O ACAÇAMENT

La direcció del centre comunica a _____ que una vegada assabentats dels fets que són indicatiu d'una situació d'assetjament amb data _____, continuarà el seu procés degut a la gravetat dels fets ocorreguts.

XALÓ, a   de/d'   de 200

La Direcció:

Signat:

ANNEX 3

INFORME DE LES ACTUACIONS REALITZADES

Amb data _____ s'han realitzat les següents actuacions sobre l'alumne _____ i referents als fets ocorreguts en data _____

	SI	NO	DATA
Part d'incidències			
Part d'incidències II			
Comunicació a la família			
Entrevista amb la família			

Observacions:

XALÓ, a de/d'

La Direcció:

Signat:.....

ANNEX 4

COMUNICACIÓ

La direcció del col·legi _____ comunica als pares de l'alumne _____ del curs _____ que el seu fill/a ha comès una falta greu/molt greu amb data _____ i en el

Iloc _____ els fets de la qual adjuntem en el part d'incidències.

Assabentats els pares (nom i signatura)

La Direcció :

Signat:

Signat:

XALÓ, a de/d'

de 200

ANNEX 5

PART D'INCIDÈNCIES

A emplenar i entregar a la direcció del centre/cap d'estudis sempre que es done una situació anormal.

Curs: _____ Grup: _____

Hora: _____ Lloc: _____

Persones implicades: _____	
_____	
Testimonis _____	
Mestre/a educador/a: _____	
Descripció de la incidència:	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
_____	
Mestre/a-Educador/a (nom i signatura)	Testimonis:

XALÓ, a de/d'

de 200

ANNEX 6
PART D'INCIDÈNCIES II

BREU DESCRIPCIÓ DELS
FETS .....

.....
.....
.....
.....
.....

.....
MESURES ADOPTADES

.....
.....
.....

OBERTURA D'EXPEDIENT DISCIPLINARI SI

NO

DATA DE L'INICI: .....DADES DE L'ALUMNE/A: .....

INSTRUCTOR/A: .....

MESURES

CAUTELARS: .....

..... MESURES EDUCATIVES PREVENTIVES:

XALÓ ..... d ..... de 200..

El/la cap d'estudis

pare/mare assabentat/ada

Signat:.....

Signat:.....

ANNEX 7

INFORME DEL/LA DIRECTOR/A DEL CENTRE DAVANT DE SITUACIONS QUE AFECTEN LA CONVIVÈNCIA PER ACAÇAMENT O VIOLÈNCIA ESCOLAR

DADES DEL CENTRE			
DENOMINACIÓ DEL CENTRE: C.P. VIRGEN POBRE			CODI : 03006189
ADREÇA: PDA. BENIBRAHIM SN		TELÈFON: 966480467/0832	FAX: 966480467
LOCALITAT: XALÓ		CODI POSTAL: 03727	

DADES DEL/L'ALUMNE /A AGREDIT/DA				
NOM I COGNOMS:			CURS:	ETAPA:
DATA NAIXEMENT:	EDAT:	NOM DELS PARES:		

TELÈFON/S DE CONTACTE:	OBSERVACIONS:

FET QUE FONAMENTA EL PRESENT INFORME			
DATA:	HORA:	LLOC	IDENTIFICACIÓ LA/S PERSONA/S AGRESSORA/S
DESCRIPCIÓ DE L'AGRESSIÓ			
COM A CONSEQÜÈNCIA D'ESTE FET:			
HI HA PART MÈDIC?		S'HA PRESENTAT ALGUNA DENÚNCIA?	
QUINS DIES NO HI HA ASSISTIT L'ALUMNE AGREDIT/DA AL CENTRE DESPRÉS DEL FET CAUSANT?			
EL CAS ES CONSIDERA D'ESPECIAL GRAVETAT?			
Motius:			

MESURES ADOPTADES PEL CENTRE
RESPECTE A L'ALUMNE/A AGREDIT/DA
RESPECTE A LA/LES PERSONA/ES AGRESSOR/ES

El present informe s'elabora d'acord amb el que estableix el PROCEDIMENT DAVANT DE SITUACIONS QUE AFECTEN LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR... "2. El director o responsable de l'Equip Directiu, comunica i informa l'Inspector del Centre del CAS, per telèfon i posteriorment, a través d'un breu informe, per Fax o E-mail. Al mateix temps informarà la FAMÍLIA i, si procedix, a l'AJUNTAMENT, SS.SS. MM. JUTJAT o autoritat que competisca."

En.....a.....de.....de 20.....

EL/LA DIRECTOR/A

Signat:.....

SR./SRA. INSPECTOR/A D' EDUCACIÓ DEL CENTRE
SR. INSPECTOR DE LA UNITAT D'ATENCIÓ I INTERVENCIÓ

ANNEX 8

INFORME SOBRE L'ENTORN ESCOLAR

Data notificació.....

Centre Educatiu.....Codi.....

Adreça.....

Localitat.....Província.....

Persona i càrrec que signa el comunicat.....

Li agraïm que assenyalare aquelles circumstàncies o situacions que detecte en les proximitats del seu centre i que, al seu parer, puguen estar relacionades amb alguns problemes de convivència entre membres de la seua comunitat educativa. Esta notificació es traslladarà a les forces de seguretat, millorant així la nostra coordinació per a previndre incidents en els voltants dels centres.

1.- INDIQUE SI S'HA DETECTAT ALGUNA D'ESTES SITUACIONS EN ELS VOLTANTS DEL SEU CENTRE

- Presència de jòvens no escolaritzats
- Presència de jòvens aliens al centre en les hores d'entrada i eixida
- Presència d'alumnes absentistes del propi centre en horari lectiu
- Presència d'alumnes absentistes d'altres centres en horari lectiu
- Presència de colles o grups violents/conflictius
- Presència de colles o grups violents/conflictius que intimiden els seus alumnes
- Incidents en el transport escolar
- Baralles habituals en l'exterior
- Baralles entre bandes
- Agressions repetides a un mateix alumne
- Insults i burles sobre un mateix alumne
- Atracaments a alumnes fora del centre
- Actes vandàlics i destrosses materials (sobre cotxes del professorat, pintades, ruptura de finestres)
- Incidents o amenaces amb armes
- Consum d'estupefaents
- Tràfic/sovinteig d'estupefaents
- Altercats entre pares/familiars dels alumnes en l'eixida del centre
- Altres

1 La fitxa omplida es presentarà al seu Inspector d'Educació, i alhora s'enviarà a l'IVAQE via Fax al següent número: **96 318 46 24**.

2-RESPECTE AL LLOC DELS FETS:

- En els voltants del centre.
  - En les instal·lacions del centre.
  - Altres (assenyalar)
-

3-RESPECTE A COM S'HA CONEGUT LA SITUACIÓ:

- Es comenta entre els alumnes.
- Ho han denunciat els pares.
- Es comenta entre els professors.
- Hi ha hagut una denúncia formal

En eixe cas especificar denunciant/s i òrgan davant el qual s'ha formulat la denúncia:

- Altres (Especificar)
-
-

4-RESPECTE A L'IMPACTE DELS FETS EN LA VIDA DEL CENTRE:

- _ Consum de drogues entre l'alumnat:
  - _ Altercats freqüents relacionats directament amb els fets:
  - _ Obertura d'expedients disciplinaris relacionats directament amb els fets
  - _ Altres:
- (especificar.) _____

5-RESPECTE A LA VIGILÀNCIA POLICIAL.

- _ No hi ha vigilància policial en la zona ni s'ha sol·licitat.
- _ No hi ha vigilància policial en la zona encara que s'ha sol·licitat.
- _ La vigilància existent és insuficient i hauria d'incrementar-se.

En XALÓ a ____ de _____ de 200__

Signat: _____

ANNEX 9

ENTREVISTES: Família.

Nom Entrevistat: _____

Entrevista realitzada el dia _____ d _____ de _____

CLIPS:	CICLE:	NIVELL:
M		
A		

Decisions o actuacions acordades:

--

Professor/a:

ANNEX 10

COMPORTAMENTS PROBLEMÀTICS MÉS COMUNS EN EL CENTRE.
MODELS DE RECOLLIDA DE DADES.

RECOLLIDA DE DADES D'INCIDÈNCIES				
NOM DE L'ALUMNE:			DATA:	
TIPUS D'INCIDÈNCIA:				
ÀMBIT:				
AL PATI	AL MENJADOR	EN CLASSE	ENTRADES I EIXIDES	ACT. EXTRAESCOLARS
CONSIDERACIÓ:				
LLEU		GREU	MOLT GREU	
MESURA D'INTERVENCIÓ:				

COMENTARI:

ANNEX 11

MODEL DE RECOLLIDA DE DADES DEL MESTRE, EDUCADOR MENJADOR, MONITOR TRANSPORT I CONSERGE. Incidències entre alumnes.

TIPUS D'INCIDÈNCIA		AUTOR/A		LOCALITZACIÓ		FREQUÈNCIA	
				DINS DEL CENTRE	FORA DEL CENTRE	QUANTES VEGADES	DES DE QUAN
FÍSIC	☐ Espentes ☐ Puntellons ☐ Colps ☐ Calbots ☐ Li llancen coses ☐ Amaguen les seues coses ☐ Robatoris ☐ Galtades ☐ Pallisses ☐ Amenaça amb armes ☐ Altres.....	COMPANYS D'AULA	☐ 1 sol autor ☐ Més d'un.....	☐ Aula amb professor ☐ Aula sense professor ☐ Corredors ☐ Pati ☐ Serveis ☐ Gimnàs ☐ Vestidors ☐ Menjador ☐ Autobús escolar ☐ A l'eixida de classe ☐ A l'eixida del centre ☐ Altres.....	☐ De camí a casa ☐ De camí a classe ☐ Al voltant de l'escola ☐ Al meu barri ☐ En una instal.lació esportiva ☐ Altres.....	☐ Poques ☐ Algunes ☐ Totes les setmanes ☐ Quasi tots els dies ☐ Quasi sempre	☐ Uns dies ☐ Diverses setmanes ☐ Diversos mesos ☐ Tot el curs ☐ Des de sempre
		COMPANYS DE CURS	☐ 1 sol autor ☐ Més d'un.....				
		COMPANYS DEL CENTRE	☐ 1 sol autor ☐ Més d'un.....				
		EDAT	☐ = que la víctima ☐ < que la víctima ☐ > que la víctima				
		SEXE	☐ Xiquet ☐ Xiqueta				
VERBAL	☐ Malnoms ☐ Difamacions ☐ Insults ☐ Menyspreus ☐ Desafiaments	TÉ EL SUPORT D'ALTRES COMPANYS	☐ Sí ☐ No	QUAN VA OCÓRRER?	☐ Un dia de classe ☐ Cap de setmana o festiu ☐ Vacances		

	☐ Provocacions ☐ Amenaces ☐ Acovardir (Fer por) ☐ Comentaris xenòfobs ☐ Altres.....	HI HA DESIGUALTAT DE FORÇA FÍSICA?	☐ Sí ☐ No				
SOCIAL	☐ Difondre rumors ☐ Aïllar, ignorar ☐ Burles ☐ Pintades ☐ No deixar participar ☐ Humiliacions ☐ Estorsions (obligar a fer coses)	VAN HAVER-HI TESTIMONIS?	☐ Cap ☐ Companys-es ☐ Tutor-a ☐ Professors-es ☐ Familiars ☐ Monitor Transport ☐ Educador Menjador ☐ Conserge ☐ Altres.....				
SEXUAL	☐ Comentaris de tipus sexual ☐ Acaçament ☐ Tocaments ☐ Tocaments amb violència ☐ Relació forçada	QUINA VA SER LA SEUA REACCIÓ?	☐ Tallar la situació ☐ Informar-ne a un adult ☐ No va fer res ☐ Animar l'autor ☐ Ajudar l'autor				

ALTERACIONS PRODUÏDES PER:

- Disfuncions del procés d'ensenyament/aprenentatge
- Factors de tipus familiar
- Factors de tipus Socio ambientals
- Factors de marginalitat

ANNEX 12

MODEL D'ENTREVISTA PROFESSOR/TUTOR/ORIENTADOR AMB LA VÍCTIMA

(VOLUNTÀRIA, PERÒ MOLT CONVENIENT)

PERFIL DEL CAS VÍCTIMA DE LA INCIDÈNCIA					
A QUI HO HA CONTAT?	Ningú Companys/es Tutor/a ☐ Professores/es ☐ Equip directiu ☐ Familiars Altres.....	DE QUINA FORMA INTERVÉ EL CENTRE?	☐ Parlem amb les famílies ☐ Es deriva al D. d'Orientació ☐ S'obri un expedient ☐ S'obri un procés de mediació ☐ Se n'assabenta la policia ☐ No ho sap	HAVIA TINGUT ABANS PROBLEMES AMB ALTRES COMPANYS?	Sí ☐ Sí, d'altre tipus No
QUI HA INTERVINGUT EN LA INCIDÈNCIA?	Amics Xics/xiques testimoniss Pare-mare Professors/es	HA FALTAT A CLASSE PER CULPA DE L'ACAÇAMENT?	Mai Alguna volta Sovint Quasi tots els dies	QUIN MITJÀ HAURIA ANIMAT A LA VÍCTIMA A CONTAR-HO	Millor comunicació familiar Millor comunicació tutor Una bústia

	Altres adults Ningú			ABANS?	anònima Un telèfon d'ajuda Una adreça electrònica Més informació Altres.....
QUI HA PRES ALGUNA MESURA PER A ATURAR-LA?	Companys/es Tutor/a Professors/es Familiars Altres adults Ningú	PER QUÈ CREU QUE HO VAN FER?	No ho sap Els va provocar És més feble És diferent Per a molestar Perquè s'ho mereix	HI HA MEDIACIÓ EN EL CENTRE?	Sí No
HA DONAT ALGÚN RESULTAT?	Ha posat fi al problema Ho ha atenuat Ho ha intensificat Tot continua igual	SOVINT SENT POR DE SER ACAÇAT?	Sí No	COM ET TROBARES MÉS SEGUR?	
QUÈ FA EL PROFESSORAT QUAN OCORRE?	Parla amb els implicats S'ignora el que ha passat Es parla sobre el tema Expedient Res, no se n'assabenten Altres.....	SAP SI ACACEN ALTRES COMPANYS/ES?	Sí Creu que ..... No	COM CREUS QUE ES PODIA HAVER EVITAT?	No ho sap No es pot Ajuda familiar Ajuda professors Ajuda companys

ANNEX 13

MODEL DE RECOLLIDA DE DADES DEL PROFESSOR/TUTOR A LA FAMÍLIA

DADES PERSONALS		PASSOS PREVIS		DETECCIÓ SÍMPTOMES DEL POSSIBLE MALTRACTAMENT			
EDAT		HA EXPOSAT EL PROBLEMA AL TUTOR/A?	Sí No	DES DE QUAN SOSPITA QUE LI PASSA?	Uns dies Diverses setmanes Diversos mesos Tot el curs Des de sempre		
PARES	FILL AFECTAT						
> 20 anys 21-25 anys 26-30 anys 31-35 anys 36-45 anys 46-50 anys < 50 anys	> 6 anys 6-8 anys 9-10 anys 11-12 anys 13-14 anys 15-16 anys < 16 anys	HO HA NOTIFICAT A LA DIRECCIÓ?	Sí No	HA NOTAT EN EL SEU FILL CANVIS D'HÀBITS O ACTITUD?	Sí No	TÉ POCOS AMICS?	Sí No
SEXE	Mare	HA TROBAT AJUDA EN L'ACTUACIÓ DEL CENTRE?	Sí. No	NOTA MÉS IRRITABLE O ANSIÓS EL SEU FILL O FILLA?	Sí No	LI FALTEN MATERIALS AMB FREQUÈNCIA?	Sí No
	Pare						
	Xiqueta						

	Xiquet						
CURS		S'HA PRES ALGUNA MESURA?	Sí No	HA TINGUT PROBLEMES AMB LES NOTES?	Sí No	HA NOTAT DESTROSES EN LA SEUA ROBA O MATERIAL?	Sí No
CENTRE EDUCATIU		HA DONAT ALGUN RESULTAT POSITIU?	Sí No	PARLA DE L'ESCOLA A CASA?	Sí No		
LOCALITAT		ESTÀ SATISFET AMB LES MEURES ADOP-TADES?	Sí No	INVENTA EXCUSES PER NO ANAR A CLASSE?	Per un o diversos companys Centre nou Algun professor Altres.....		

PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR

ANNEX I

Assetjament escolar i ciberassetjament

L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres. És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- Reiteració. Es repetix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.
- Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.

- un sol
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha agressor o agressora, sinó diversos.
- usualment
- f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.
- adults.
- g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als

El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es definix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

Protocol d'actuació davant de l'assetjament i del ciberassetjament

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arregarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.

b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguen alumnes del centre.

c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

- centre durant
als banys i als
- prendran
- canvie
en el fet que no faça
- insult,
perquè ho faça
- del
seguint el
- cas, o
procediment
d'abril.
4. Comunicació de la incidència.
- situació i del
- la
- se n'ha
l'assessorament o la
PREVI de la direcció territorial
decidirà sobre la necessitat i el tipus
- de
- el
com les mesures
nivell o centre
- família de la
Seguretat de
- directa dels
la rebutgen,
conducta causa un greu dany al
comunicarà a les institucions públiques
desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció
- Inspecció del
direccions territorials
seguiment del
- a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, vestidors, i de les entrades i eixides del centre.
- b) Avisar les famílies de la víctima i dels assetjadors.
- c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.
- d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie en el fet que no faça amb la major discreció possible.
- e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol ofensa o agressió que reba i oferir-li els mecanismes i les vies amb la major discreció possible.
- f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.
- g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o procediment d'abril, no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.
- a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a l'Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.
5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats
- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits de reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.
6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre. La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del

cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i els agressors, i de sensibilització amb observadors, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

b) Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport es proposen mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les diferents tipologies que pot presentar, en l'enllaç <<http://www.cece.gva.es/eva/val/previ.htm>>.

ANNEX II

Conductes que alteren la convivència de forma greu i recurrent: insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general, del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns.

Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i recurrents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives

correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre arreglarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el patix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament. En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el serveis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial regulats en l'Orde de 16 de juliol de 2001 per a Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 per a Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu,

preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX III

Maltractament infantil

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de díhuit anys, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amence l'adequat desenrotllament del xiquet. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i emocional, com els maltractaments passius, com ara la negligència física i emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar

Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor i en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar en edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què l'han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc) si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una discapacitat que li impedis autoprotegir-se o demanar

ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol que es posarà en marxa i la prioritat del cas.

L'avaluació exhaustiva correspon als serveis socials o al servei de protecció de menors.

Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho comunicarà a l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

3. Notificació.

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on residix el menor, n'arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne i en remetrà una altra a la direcció general competent en matèria de protecció de menors de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'haurà d'informar la Inspecció Educativa, que sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada informades les autoritats competents, i serà realitzada per la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o del personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al centre de salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2 La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà el full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al ministeri fiscal s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa

decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció. L'enllaç de la pàgina web de Benestar Social és: <http://www.bsocial.gva.es/va/web/menor>.

ANNEX IV

Violència de gènere

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjudi o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produïxen en la vida pública com privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere

a) Violència física: és qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els quals tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: és tota conducta que produïska desvaloració o patiment en la dona mitjançant amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o de submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills, o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i abusos sexuals: és qualsevol acte de naturalesa sexual forçada per l'agressor i no consentida per la dona. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor tinga o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o amb el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que calga.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent, i si la situació ho requerix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència.

La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari, s'establirà comunicació amb el servei especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, els centres d'acollida i les entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà tal com es regula en els articles 42 a 49 del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

2. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) En el cas que la incidència puga ser constitutiva de delictes o de falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al ministeri fiscal utilitzant l'annex VII d'esta orde. Esta comunicació s'adreçarà a la sala de la Fiscalia que corresponga:

1) Si els agressors i les víctimes són menors, a la Fiscalia de Menors.

2) Si els agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

3) Si els agressors i les víctimes són majors d'edat, a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa, i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència i de les mesures i accions adoptades.

b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de denunciar-lo a les forces de seguretat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els casos reincidents i en els que el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ANNEX V

Agressions al professorat o al personal d'administració i servicis

Definició

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent o d'administració o servicis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, d'Autoritat del Professorat, quant als drets del personal docent.

Destinatari

Este protocol d'actuació està adreçat als equips docents, al personal d'administració i al personal que preste servicis en els centres docents públics o en els centres privats concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte el personal docent, el d'administració o el de servicis, té l'obligació de comunicar-ho a la direcció del centre.

b) Així mateix, si els fets que són objecte de l'agressió poden ser constitutius de delictes o de falta, presentarà una denúncia davant del ministeri fiscal, del jutjat de guàrdia, o en qualsevol dependència de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o el personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre i s'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector o inspectora de zona elaborarà un informe; posteriorment, tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, qui l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals de la persona interessada, telèfon de contacte, relat dels fets i tots els elements de prova de què es disposen i que servisquen per a confirmar aquells, amb citació de testimonis i, si és possible, dels seus relats dels fets. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, si n'hi ha, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec de la persona sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en este protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa per qui sol·licite assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es referix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. L'esmentat informe indicarà si es complixen els requisits previstos en la llei mencionada perquè la persona sol·licitant pugua rebre l'assistència de l'Advocacia General. La direcció general traslladarà totes les actuacions fetes i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i el comunicarà a la persona interessada. La facultat concedida a la persona interessada per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que l'assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de l'esmentada Llei 10/2005.

ANNEX VI

Consideracions específiques davant de qualsevol de les situacions plantejades en els annexos, si es produïxen fora del centre

Actuacions en general

Segons s'arrecplega en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, i de conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si estes situacions es produïxen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les realitzades fora del recinte escolar però que estiguen motivades per la vida escolar o directament relacionades amb esta. Els casos seran tractats d'acord amb el reglament de règim intern de cada centre.

Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà el procediment de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que hi ha desprotecció, es podran utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita al punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà només després de les actuacions que s'arrecpleguen en els apartats 2.b i 2.c, amb els quals s'informaran les autoritats competents.

Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, seguirà el procediment següent:

a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat competents.

b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o que atempte contra persones o instal·lacions en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu arrecplegarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, que està disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf, i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, a l'adreça de correu electrònic

<convivencia@gva.es>.

c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern per mitjà de l'Àrea d'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració esmentat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. Si no s'ha realitzat cap comunicació d'incidències, l'esmentada direcció general informarà també d'esta circumstància.

ANEXO VII
MODEL DE COMUNICACIÓ AL MINISTERI FISCAL DE CONDUCTES GREUMENT
PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE I QUE PODEN SER
CONSTITUTIVES DE FALTA O DELICTE PENAL